

Nr 57.

Bevillningsutskottets betänkande angående beräkning av bevil- ningarna för budgetåret 1953/54, m. m., jämte i äm- net väckta motioner.

Jämlikt § 40 riksdagsordningen avgiver bevillningsutskottet härmed förslag till beräkning av de särskilda bevilningarnas belopp för budgetåret 1953/54 vid tillämpning av gällande eller vid innevarande års riksdag fastställda grunder.

På sätt framgår av det vid årets statsverksproposition fogade utdraget av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 2 januari 1953 (Bilaga 1 till statsverkspropositionen 1953: Inkomster å driftbudgeten) har chefen för finansdepartementet nämnda dag underställt Kungl. Maj:ts prövning finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1953/54 jämte därmed sammanhängande frågor. Departementschefen har därvid anmält riksräkenskapsverkets skrivelse den 9 december 1952 med inkomstberäkning för nämnda budgetår.

I en den 24 april 1953 dagtecknad proposition nr 227 angående komplettering av riksstatsförslaget för budgetåret 1953/54, m. m. har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

dels antaga vid propositionen fogade förslag till

- 1) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker;
- 2) förordning med bestämmelser om taxering till investeringsavgift i vissa fall;

dels ock, bland annat, besluta, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall ingå i preliminär skatt för hela budgetåret 1953/54 med 110 procent av grundbeloppet.

Propositionen nr 227 har i här berörda delar hänvisats till bevillningsutskottet.

Ovannämnda vid proposition nr 227 fogade författningsförslag är av följande lydelse.

1) Förslag

till

**förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 8 juni 1923
(nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt
å spritdrycker.**

Härigenom förordnas, att förordningen den 8 juni 1923 angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker¹, vilken jämlikt förordning den 29 februari 1952 (nr 63) gäller intill utgången av juni månad 1953, skall äga fortsatt giltighet intill utgången av juni månad 1954.

2) Förslag

till

**förordning med bestämmelser om taxering till investeringsavgift
i vissa fall.**

Härigenom förordnas som följer.

Vad i förordningen den 14 december 1951 (nr 794) om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift) finnes stadgat om skyldighet för fysisk eller juridisk person att erlägga dylik avgift för investeringar inom viss förvärvskälla, skall gälla jämväl beträffande sådana investeringar inom den ifrågavarande förvärvskällan, som verkställes under det beskattningsår (räkenskapsår), för vilket taxering till statlig inkomstskatt i första instans verkställles år 1955 eller 1956, under förutsättning att i nyss angivna räkenskapsår ingår kalenderåret 1953 eller del därav samt detta förhållande helt eller delvis föranletts av att räkenskapsår så omlagts att något av de räkenskapsår vilka utgått efter den 29 februari 1952 kommit att omfatta annan tidrymd än tolv månader. Bestämmelserna i förordningen om investeringsavgift rörande skyldighet att avlämna deklaration till ledning för taxering till sådan avgift, m. m. skola därvid äga motsvarande tillämpning.

Den omständigheten att fysisk eller juridisk person, vars första räkenskapsår för den ifrågavarande förvärvskällan utgått efter den 29 februari 1952, låtit detta första räkenskapsår omfatta annan tidrymd än tolv månader medför icke att bestämmelserna i denna förordning bliva tillämpliga.

Till utskottets behandling har hänvisats följande i anledning av proposition nr 227 väckta motioner, nämligen

a) de likalydande motionerna I: 499 av herr *Ewerlöf* m. fl. och II: 615 av herr *Hjalmarson* m. fl., vari hemställts, att riksdagen, under uttalande av att en statlig budgetpolitik enligt i motionerna angivna riktlinjer bort och bör föras, måtte besluta, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall vad angår senare hälften av budgetåret 1953/54 ingå i preliminär skatt med 100 procent av grundbeloppet; samt

b) de likalydande motionerna I: 500 av herr *Ohlön* m. fl. och II: 616 av herr *Ohlin* m. fl., vari hemställts, »att riksdagen med ändring av Kungl.

¹ Senaste lydelse av förordningen se 1950:570.

Maj:ts förslag om en uttagningsprocent av 110 för hela budgetåret 1953/54 måtte besluta, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall för senare hälften av budgetåret 1953/54, d. v. s. från den 1 januari 1954, utgå med 100 procent av grundbeloppet».

Till behandling i detta sammanhang har utskottet upptagit följande vid riksdagens början väckta motioner, nämligen

1) de likalydande motionerna I: 10 av herr *Ewerlöf* m. fl. och II: 17 av herr *Hjalmarson* m. fl., vari hemstälts, »att riksdagen måtte antaga följande

Förslag

till

förordning om upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt.

Härigenom förordnas, att förordningen den 26 juli 1947 om kvarlåtenskapsskatt (nr 581) skall upphöra att gälla med utgången av juni månad 1953.»

2) de likalydande motionerna I: 18 av herr *Lindblom* m. fl. och II: 28 av herr *Ohlin* m. fl., vari hemstälts, »att riksdagen för sin del måtte antaga följande

Förslag

till

förordning angående upphävande av förordningen den 14 december 1951 (nr 794) om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift).

Härigenom förordnas, att förordningen den 14 december 1951 (nr 794) om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift) upphäves från och med ingången av 1953, dock att förordningen fortfarande skall gälla i fråga om 1953 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1953.»

3) de likalydande motionerna I: 37 av herr *Gustaf Elofsson* m. fl. samt II: 48 av herrar *Johansson* i Norrfors och *Carlsson* i Bakeröd, vari hemstälts, »att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning och förslag angående avskaffande av kvarlåtenskapsskatten och eventuellt som compensation härför en skärpning av arvsskatten på större förmögenheter»;

4) de likalydande motionerna I: 158 av herrar *Ola Persson* och *Öhman* samt II: 211 av herrar *Holmberg* och *Hagberg* i Stockholm, vari hemstälts, »att riksdagen måtte besluta, att statliga inkomstskatten för svenska aktiebolag m. fl. skall höjas från 40 till 50 procent av den beskattningsbara inkomsten och att i anledning härav antaga följande

Förslag

till

förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt.

Härigenom förordnas att 10 § mom. 2 a) i förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt skall erhålla följande ändrade lydelse:

10 §.

-----
2 mom. Den statliga inkomstskatten utgör:

a) för svenska aktieföretag, svenska försäkringsanstalter som icke äro aktieföretag samt sådana utländska juridiska personer som ej beskattas enligt 1 mom.;

50 procent av den beskattningsbara inkomsten i den mån skatten icke skall beräknas enligt c) här nedan;

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1954.»

5) de likalydande motionerna I: 165 av herrar *Näslund* och *Söderquist* samt II: 205 av herr *Aqvist* m. fl., vari hemställts, »att riksdagen för sin del måtte antaga följande

Förslag

till

förordning angående upphävande av förordningen den 19 december 1952 med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt (nr 755).

Härigenom förordnas, att förordningen den 19 december 1952 med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt (nr 755) skall omedelbart upphöra att gälla.»

6) de likalydande motionerna I: 166 av herrar *Näslund* och *Söderquist* samt II: 206 av herr *Aqvist* m. fl., vari hemställts,

»att riksdagen måtte besluta att, därest riksdagen avslår förslaget om att upphäva förordningen den 19 december 1952 med tillfälliga bestämmelser om värdering av varulager vid taxering till statlig och kommunal inkomstskatt (nr 755), 1 § i nämnda förordning måtte få följande lydelse:

’Ha skattskyldigs tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse (varulager) vid utgången av det beskattningsår, för vilket taxering till statlig och kommunal inkomstskatt verkställs av beskattningnämnd i första instans år 1954, ökat vid jämförelse med varulagret vid utgången av det beskattningsår, som gått till ända före den 1 mars 1953 eller, om den skattskyldige så yrkar, det beskattningsår, som gått till ända närmast före den 1 mars 1952 (jämförelselagret), skall vid beräkning av nettointäkt av rörelse för förstnämnda beskattningsår gälla vad nedan i denna förordning sägs.’»

7) de likalydande motionerna I: 167 av herr *Ewerlöf* m. fl. och II: 202 av herr *Hjalmarson* m. fl., vari hemställts, »att riksdagen måtte antaga följande

1) *Förslag*

till

förordning angående upphävande av förordningen den 14 december 1951 (nr 794) om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift).

Härigenom förordnas, att förordningen den 14 december 1951 (nr 794) om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift) skall omedelbart upphöra att gälla.

2) *Förslag*

till

förordning angående upphävande av förordningen den 19 december 1952 (nr 755) om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt.

Härigenom förordnas, att förordningen den 19 december 1952 (nr 755) om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt skall omedelbart upphöra att gälla.»

8) de likalydande motionerna I: 288 av herr *Ohlon* m. fl. och II: 364 av herr *Ohlin* m. fl., vari hemställts, »att riksdagen måtte besluta *dels* att kvarlåtenskapsskatten avskaffas från utgången av innevarande budgetår, *dels* att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära utredning om en moderat höjning av arvslotsbeskattningen samt framläggande för riksdagen av de förslag utredningen kan föranleda»;

9) motionen II: 18 av herr *Lundberg*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att investeringsavgiften icke skall utgå efter den 31 december 1952 samt att handeln även skall undantagas från skyldigheten att erlagga investeringsavgift för tiden före den 31 december 1952; ävensom

10) motionen II: 252 av herr *Lundberg*, vari hemställts, »att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om en skyndsam utredning av frågan om införande av en särskild och starkt progressiv skatt för täckande av försvarsutgifterna samt att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen inkomma med de förslag, vartill utredningen kan föranleda».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för de i motionerna framförda yrkandena, får utskottet hänvisa till motionerna I: 37, I: 158, I: 167, II: 17, II: 18, II: 28, II: 205, II: 206, II: 252, II: 364, II: 615 och II: 616.

Statsverkspropositionen.

I det i statsverkspropositionen intagna förslaget till beräkning av inkomsterna å driftbudgeten under budgetåret 1953/54 är bevillningarna i överensstämmelse med departementschefens förslag beräknade till följande belopp:

	Kronor	Kronor
Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	4 000 000 000	
Kupongskatt	5 000 000	
Utskiftningsskatt och ersättningsskatt	1 000 000	
Skogsvårdsavgifter	7 800 000	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter	300 000	
Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskaps- skatt	70 000 000	
Lotterivinstskatt	36 000 000	
Omsättnings- och expeditiönsstämplar m. m.	60 000 000	4 180 100 000
Automobilskattemedel:		
Fordonsskatt	200 000 000	
Bensinskatt	440 000 000	640 000 000
Tullar och acciser:		
Tullmedel	350 000 000	
Varuskatt	250 000 000	
Accis å margarin och vissa andra fettvaror ..	4 000 000	
Skatt å kaffe	17 000 000	
Tobaksskatt	650 000 000	
Brännvinstillverkningskatt	25 000 000	
Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandels- bolag	11 000 000	
Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhan- delsbolag	34 000 000	
Omsättnings- och utskänkningskatt å sprit- drycker	650 000 000	
Omsättnings- och utskänkningskatt å vin ..	50 000 000	
Maltdrycksskatt	80 000 000	
Skatt å läskedrycker	35 000 000	
Statlig nöjesskatt	55 000 000	
Skatt å elektrisk kraft	35 000 000	2 246 000 000
Postverket (överskott)		10 000 000

Beträffande riksstatsförslaget inkomstsida och beräkningen av de särskilda inkomsttitlarna har departementschefen i statsverkspropositionen lämnat följande redogörelse:

Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse. Riksräkenskapsverket har beträffande inkomstiteln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. verkställt beräkning av inkomsterna för såväl budgetåret 1952/53 som 1953/54.

Ämbetsverket har därvid med utgångspunkt från taxeringsutfallet i fråga om verksamhetsåret 1951 haft att uppskatta inkomstutvecklingen under verksamhetsåren 1952 och 1953 ävensom under de första månaderna under 1954. I fråga om skatteunderlagets utveckling har riksräkenskapsverket gjort följande antaganden, varvid särskilda kalkyler gjorts för å ena sidan fysiska personer och med dem likställda och å andra sidan aktiebolag.

Vad först gäller fysiska personer har inkomsten av tjänst eller tillfällig förvärvsverksamhet, som representerar 4/5 av de fysiska personernas nettoinkomst, under verksamhetsåret 1951 stigit med 21 procent i jämförelse med nästföregående år. Riksräkenskapsverket har framhållit, att möjligheterna för en bedömning av utvecklingen under år 1952 ännu är begränsade. Ämbetsverket har emellertid utgått från en något mer än 17-procentig stegring av timförtjänsten för industriarbetare över genomsnittet för år 1951 och en något större genomsnittlig ökning för övriga grupper löntagare. Med hänsynstagande till att en viss nedgång i sysselsättningen torde ha inträffat under 1952 har ämbetsverket kommit fram till en sannolik sammanlagd ökning av inkomst av tjänst med 16 å 17 procent från år 1951 till 1952. I fråga om inkomstutvecklingen för fysiska personer under 1953 framhåller riksräkenskapsverket att denna torde komma att visa betydande olikheter i jämförelse med de närmast föregående årens. Bakgrunden härtill är den avmattning av den ekonomiska aktiviteten som inträtt under 1952. Ämbetsverket betonar, att det aktuella lägets labila karaktär och starka beroende av utvecklingen utomlands, liksom även de osäkra utsikterna på något längre sikt beträffande bland annat den svenska exportens utveckling, motiverar en försiktig bedömning av det framtida underlaget för statsinkomsterna. När det gäller inkomst av tjänst har riksräkenskapsverket till en början räknat med att större förändringar i lönenivån till följd av löneglidning icke torde vara att vänta under 1953. Omfattningen av de avtalsmässiga lönestegringar, som kan komma att bli resultatet av förhandlingar mellan arbetsmarknadens parter, kan givetvis ännu inte överblickas, men torde under alla förhållanden bli av betydligt mindre räckvidd än närmast föregående år. I högre grad än som varit fallet tidigare under efterkrigstiden torde det inför 1953 även vara nödvändigt att beakta riskerna för inkomstbortfall till följd av sysselsättningssvårigheter inom olika delar av näringslivet. Riksräkenskapsverket har dock ansett att, även om det nuvarande labila läget under ogynnsamma omständigheter skulle kunna utvecklas mot en snabb försämring av sysselsättningen, tillräckliga skäl icke föreligga för att grunda en beräkning av statens inkomster på ett sådant antagande. Sammanfattningsvis har riksräkenskapsverket ansett sig böra grunda sina beräkningar på antagandet om en viss mindre höjning av den sammanlagda inkomsten av tjänst under år 1953 i jämförelse med år 1952 och ytterligare någon stegring under de första

månaderna 1954. Beträffande fysiska personers inkomster av övriga förvärvskällor tillsammans har ämbetsverket räknat med en viss nedgång under år 1953. — Inkomst av jordbruksfastighet har under verksamhetsåret 1951 visat en stegring på 33 procent och torde även under 1952 i betydande grad ha påverkats av det gynnsamma resultatet av skogsbruket under avverkningssäsongen 1951/52. Genom bestämmelserna om investeringskonto för skog, varigenom uppskov erhålles med taxeringen av på sådant konto insatta skogsinkomster, sänkes emellertid taxeringsresultatet. Då inkomsterna av jordbruksdriften torde ha förbättrats icke oväsentligt från 1951 till 1952, anser riksräkenskapsverket emellertid en viss ytterligare uppgång av inkomsten av jordbruksfastighet vid 1953 års taxering sannolik. — Då beträffande övriga förvärvskällor i varje fall icke någon betydande minskning av inkomsten totalt sett är trolig, skulle, anser riksräkenskapsverket, resultatet i avseende på den sammanlagda inkomsten av andra förvärvskällor än tjänst bli någon stegring, dock sannolikt betydligt understigande den för inkomst av tjänst antagna.

Vad därefter rör aktiebolagens taxerade inkomster utgjorde ökningen under verksamhetsåret 1951 37 procent. Uppgången skulle ha varit än kraftigare om icke för skogsindustrierna utgått konjunktur- och prisutjämningsavgifter, vilka vid taxeringen varit avdragsgilla. Utvecklingen under år 1951 kan väsentligen återföras på en osedvanligt gynnsam exportkonjunktur. Denna har under år 1952 brutits på de flesta punkter, vilket skulle tyda på en försämring av bolagens rörelseresultat under sistnämnda år. Emellertid kommer taxeringsutfallet att påverkas i höjande riktning av den tillfälliga begränsning av den fria avskrivningsrätten, som genomförts för verksamhetsåren 1952 och 1953. Även bortsett från denna lagstiftning, vars verkningar är svåra att bedöma, torde bolagen ha en tendens att genom utjämning mellan åren söka undvika alltför starka fluktuationer i den redovisade vinsten. Med ledning av gjorda undersökningar och vissa allmänna överväganden har riksräkenskapsverket funnit sig böra grunda sin beräkning på antagandet, att det sammanlagda taxerade beloppet för svenska aktiebolag för verksamhetsåret 1952 skall komma att nedgå med inemot 10 procent.

Utvecklingen av aktiebolagens inkomster under år 1953 är synnerligen svår att förutse. Även om en ytterligare försämring icke är osannolik, har riksräkenskapsverket i avvaktan på säkrare hållpunkter för ett bedömande likväl utgått från en i jämförelse med år 1952 i stort sett oförändrad sammanlagd taxerad inkomst.

Riksräkenskapsverket har erinrat om att nettoinkomsten för statsverket å förevarande titel under ett budgetår utgöres av skillnaden mellan, å ena sidan, å titeln redovisade intäkter av statsskatter, kommunalskatter samt vissa medel, som uppbäres i samband med den allmänna uppbörden, och, å andra sidan, utbetalningar av kommunerna tillkommande skattemedel, återbetalningar av överskjutande preliminär skatt, omföringar av vissa inlutna medel till andra riksstatstitlar m. m. samt avsättning (netto) till

fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel. Vid uppskattningen av bruttoinkomsterna har ämbetsverket viss vägledning av den inom verket förda uppborädsstatistiken ävensom av generalpoststyrelsens månatliga rapporter om totalt influten skatt. På grundval av nämnda material och under de gjorda antagandena angående inkomstutvecklingen har riksräkenskapsverket kunnat beräkna uppboräden av preliminär skatt för innevarande uppborädsår. Riksräkenskapsverket har utgått från, att bestämmelserna om ränta å kvarstående skatt kan förväntas medföra, att den preliminära B- och C-skatten kommer att bli närmare anpassad till den slutliga skatten än vad tidigare varit fallet. Resultatet av preliminärskatteuppboräden för uppborädsåret 1953/54 kommer, enligt vad ämbetsverket framhåller, att starkt påverkas av inkomstutvecklingen under verksamhetsåret 1953, vilket även gäller de under budgetåret 1953/54 infallade två terminerna av nästföljande uppborädsår. Ämbetsverket har för sistnämnda uppborädsår förutsatt oförändrad uttagningsprocent jämfört med år 1953, d. v. s. 110 procent. Inkomstberäkningen för budgetåret 1953/54 måste enligt ämbetsverket inrymma betydande osäkerhetsmoment med hänsyn till ovissheten beträffande inkomstutvecklingen under det kommande året.

Riksräkenskapsverket framhåller vidare, att på grundval av 1951 års taxering ett belopp av i runt tal 885 miljoner kronor påfördes de skattskyldiga såsom kvarstående skatt, medan ett belopp av omkring 235 miljoner kronor skulle återbetalas. Enligt av ämbetsverket från länsstyrelserna infordrade uppgifter uppgår den kvarstående skatten på grund av 1952 års taxering till i runt tal 830 miljoner kronor, medan återbetalningarna kan beräknas till omkring 370 miljoner kronor. Den sålunda inträdda, till omkring 135 miljoner kronor uppgående ökningen av den överskjutande skatten i förhållande till föregående år, beror bland annat på skärpningen av tabelluttaget av preliminär A-skatt från och med år 1951. Denna skärpning jämte det förhållandet att betydande fyllnadsbetalningar av preliminär skatt avseende inkomståret 1951, beräknade till i runt tal 500 miljoner kronor, ägde rum under våren 1952 till följd av bestämmelserna om ränta på kvarstående skatt förklarar även, att den kvarstående skatten (brutto) nedgått i förhållande till föregående år trots att taxeringsutfallet år 1952 innebar en synnerligen kraftig uppgång av såväl fysiska personers som aktiebolags beskattningsbara inkomster i jämförelse med 1951 års taxering. Sannolika storleken av den kvarstående skatt, som kan komma att påföras på grundval av 1953 års taxering, har riksräkenskapsverket — under förutsättning att i likhet med året innan fyllnadsbetalningar kommer att äga rum i betydande utsträckning — uppskattat till 800 å 900 miljoner kronor. Till inkomsterna å titeln skall, förutom ett jämförelsevis mindre belopp i tillkommande skatt, läggas den kommunala fastighetsskatten, vilken under budgetåret 1952/53 undergått en betydande stegring i förhållande till närmast föregående år till följd av höjda taxeringsvärden. För budgetåret 1953/54 räknas med ytterligare stegring, främst beroende på höjd kommunal utdebitering mellan 1951 och 1952. Därtill kommer skogsvårdsavgifter och annuiteter samt inflytande restantier.

Riksräkenskapsverkets beräkningar har lett till det resultatet, att bruttointkomsterna å förevarande riksstatstitel kommer att uppgå för budgetåret 1952/53 till inemot 7 900 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till mellan 8 400 och 8 500 miljoner kronor.

Då utgifterna å titeln för budgetåret 1952/53 beräknas till omkring 3 800 miljoner kronor, inklusive en nettoavsättning till fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel med 350 miljoner kronor, uppskattar riksräkenskapsverket utfallet av inkomsttiteln för innevarande budgetår till 4 100 miljoner kronor.

Beträffande nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket beräknat utgifterna å inkomsttiteln på följande sätt. Utbetalningarna av kommunalskattemedlen — här inbegripet dels förskott å kommunal inkomstskatt för kalenderåret 1953, dels fastighetsskatten, dels ock slutavräkning på det under kalenderåret 1951 utbetalade förskottet å kommunal inkomstskatt — torde under kalenderåret 1953 komma att uppgå till omkring 3 385 miljoner kronor, varav å första hälften av budgetåret 1953/54 skulle falla omkring 1 695 miljoner kronor. För andra hälften av budgetåret beräknas motsvarande utbetalningar — med utgångspunkt från vad verket antagit beträffande inkomstutvecklingen under år 1952 samt under förutsättning av oförändrad kommunal utdebitering — belöpa sig till omkring 2 100 miljoner kronor. Till kommunalskattemedlen, 3 795 miljoner kronor, skall läggas förutom restitutioner, dels återbetalningar av överskjutande skatt, beräknade till närmare 400 miljoner kronor, dels ock omföringar av utskiftnings- och ersättningskatt, pensionsavgifter, olycksfallsförsäkringsavgifter, skogsvårdsavgifter och annuiteter med omkring 260 miljoner kronor. Någon avsättning till fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel synes enligt ämbetsverket icke böra ske för nästa budgetår, medan däremot från fonden en återföring skall ske av under budgetåren 1951/52 och 1952/53 gjorda avsättningar, vilken återföring av verket beräknas till 500 miljoner kronor, vilket belopp alltså inräknats i titelns bruttointkomster. Utgifterna å titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. under nästa budgetår antages i enlighet härmed uppgå till mellan 4 400 och 4 500 miljoner kronor, innebärande ett inkomstöverskott av i runt tal 4 000 miljoner kronor.

Med starkt understrykande av ovissheten i de gjorda antagandena om inkomstutvecklingen med flera på skattetitelns utfall inverkan omständigheter förordar riksräkenskapsverket, att titeln skatt å inkomst och förmögenhet m. m. i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med 4 000 miljoner kronor.

Inkomsten av k u p o n g s k a t t, som av överståthållarämbetet beräknats till 4,5 miljoner kronor för nästa budgetår, har av riksräkenskapsverket upptagits till 5 miljoner kronor, innebärande en ökning i förhållande till gällande riksstat med 1 miljon kronor.

Inkomsttiteln u t s k i f t n i n g s s k a t t o c h e r s ä t t n i n g s s k a t t har ämbetsverket för budgetåret 1953/54 beräknat till oförändrat 1 miljon kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är inkomstiteln *k o n j u n k t u r s k a t t* upptagen till ett belopp av 150 miljoner kronor. Enligt uppgifter från länsstyrelserna samt mellankommunala prövningsnämnden kan skatten beräknas inflyta med cirka 45 miljoner under budgetåret 1952/53. Riksräkenskapsverket beräknar emellertid inkomsterna under förenämnda budgetår till 50 miljoner kronor. De mindre belopp, som kommer att inflyta under budgetåret 1953/54 torde enligt ämbetsverket böra tillgodoföras inkomstiteln övriga diverse inkomster.

I fråga om inkomstiteln *b e v i l l n i n g s a v g i f t e r f ö r s ä r s k i l d a f ö r m å n e r o c h r ä t t i g h e t e r*, som i gällande riksstat uppförts med 200 000 kronor, har riksräkenskapsverket beräknat inkomsterna för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 300 000 kronor.

Generalpoststyrelsens beräkningar av inkomsterna av *a r v s l o t t s s k a t t*, *g å v o s k a t t* och *k v a r l å t e n s k a p s s k a t t* slutar på i runt tal 60 miljoner kronor för innevarande budgetår. Intäkterna för budgetåret 1953/54 bör enligt styrelsens uppfattning ej beräknas högre än 65 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket framhåller, att den nya fastighetstaxeringen — liksom den beslutade höjningen av gränsen för beräkning av kvarlåtenskapsskatt från 30 000 kronor till 50 000 kronor — visserligen icke kan väntas nämnvärt påverka ifrågavarande titel under innevarande budgetår, men att man på grund av värdestegring för andra kapitaltillgångar torde höra räkna med en fortgående stegring av den normala uppbörden under såväl innevarande som kommande budgetår. Under sistnämnda budgetår kommer emellertid den berörda ändringen i skatteskalan att förorsaka ett visst inkomstbortfall, vilket dock väl torde komma att kompenseras av ökade inkomster till följd av de genom fastighetstaxeringen höjda fastighetsvärdena. Varje år brukar också inflyta något eller några större engångsbelopp. Riksräkenskapsverket beräknar i enlighet härmed inkomsterna för budgetåret 1952/53 till 65 miljoner kronor samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 uppföres med 70 miljoner kronor, vilket med 5 miljoner kronor överstiger i gällande riksstat upptaget belopp.

L o t t e r i v i n s t s k a t t e n, som för budgetåret 1951/52 uppgått till 33,6 miljoner kronor och för det löpande budgetåret av generalpoststyrelsen beräknats inflyta med i runt tal 35 miljoner kronor, har av riksräkenskapsverket för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 uppskattats till 36 miljoner kronor, innebärande en höjning i förhållande till gällande riksstat med 2 miljoner kronor.

Inkomsterna under titeln *o m s ä t t n i n g s - o c h e x p e d i t i o n s - s t ä m p l a r m. m.*, som i gällande riksstat upptagits med 60 miljoner kronor, beräknas av riksräkenskapsverket, med ledning av för innevarande budgetår influten uppbörd, till 60 miljoner kronor för budgetåret 1952/53. För budgetåret 1953/54 förordar riksräkenskapsverket att inkomstiteln upptages med samma belopp 60 miljoner kronor.

Automobilskattemedel. I gällande riksstat har intäkterna av fordonsskatten och bensinskatten upptagits till 180 resp. 325 miljoner kronor. Med utgångspunkt från vissa beräkningar rörande motorfordonsbeståndets utveckling har riksräkenskapsverket — med hänsyn till de från och med den 1 januari 1953 förhöjda skattesatserna — beräknat fordonsskatten till 185 miljoner kronor för innevarande budgetår och till 200 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. Enligt beräkningarna av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen kommer bensinskatten för budgetåren 1952/53 och 1953/54 att uppgå till 340 resp. 380 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har emellertid i nära anslutning till av generaltullstyrelsen, kontrollstyrelsen, överståthållarämbetet och länsstyrelserna verkställda kalkyler, vilka i huvudsak sammanfaller med bränslekommissionens beräkningar, uppskattat inkomstiteln bensinskatt för budgetåret 1952/53 till 330 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till 365 miljoner kronor.

Tullar och acciser. Inkomstiteln tullmedel, som under budgetåret 1951/52 gav en behållen intäkt av ca 362 miljoner kronor, är i riksstaten för löpande budgetår uppförd med 350 miljoner kronor. Vid i november 1952 gjord uppskattning har generaltullstyrelsen — med beaktande bl. a. av inträdda och väntade förändringar i bytesbalansen med utlandet och med hänsyn till osäkerheten i den kommande konjunkturutvecklingen — beräknat nettouppbördens för innevarande budgetår till 350 miljoner kronor och för nästa budgetår till 325 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket, som godtagit generaltullstyrelsens beräkning i fråga om såväl löpande som nästkommande budgetår, upptar inkomsterna å titeln tullmedel till 350 miljoner kronor för budgetåret 1952/53 samt förordar, att titeln, under förutsättning av oförändrade tullsatser, för budgetåret 1953/54 uppföres med 325 miljoner kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är inkomstiteln varuskatt, varunder även redovisas intäkter av pälsvvaruskatt samt den särskilda försäljningsskatten å mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror ävensom skatten vid tillverkning och import av personbilar och motorcyklar m. m. upptagen till ett belopp av 225 miljoner kronor. De av kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen och länsstyrelserna verkställda beräkningarna om utfallet av inkomstiteln innebär, med förutsättningen att sistnämnda skatt kommer att utgå även under nästkommande budgetår, en sammanlagd inkomst å titeln under budgetåren 1952/53 och 1953/54 av 244 resp. 233 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket uppskattar här avsedda inkomster till 250 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54.

I fråga om titeln accis å margarin och vissa andra fettvaror, som i gällande riksstat uppförts med 3 miljoner kronor, har riksräkenskapsverket i enlighet med kontrollstyrelsens kalkyler beräknat inkomsterna för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54 till 4 miljoner kronor.

Inkomsterna på titeln skatt å kaffe, som för innevarande budgetår

är uppförd i riksstaten med 17 miljoner kronor, har av generaltullstyrelsen och statens jordbruksnämnd beräknats till oförändrat belopp, 17 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54. Riksräkenskapsverket har anslutit sig till nämnda kalkyler.

I gällande riksstat har tobaksskatten upptagits till 575 miljoner kronor. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har beräknat tobaksskatten för innevarande budgetår till 585 miljoner kronor.

Tobaksmonopolet har beträffande nästkommande budgetår kalkylerat med en minskning av försäljningen av tobaksvaror utom av cigaretter utan munstycken, för vilka en fortsatt ökning av kvantiteten förutsättes. Med utgångspunkt härifrån och under antagande av oförändrade utförsäljningspriser och ingen nämnvärd förändring av konjunkturförhållandena har tobaksmonopolet funnit sig böra beräkna inkomsterna av tobaksskatt till ca 625 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Riksräkenskapsverket — som med hänsyn till inkomstillflödet under månaderna juli—november 1952 funnit sig böra räkna med en högre inkomstnivå än tobaksmonopolet kalkylerat med — har under förutsättning av oförändrade priser uppskattat tobaksskattens avkastning för nu löpande budgetår till 610 miljoner kronor samt föreslår, att inkomstiteln i riksstaten för budgetåret 1953/54 upptages till 650 miljoner kronor.

Brännvinstillverkningsskatten, som i gällande riksstat upptagits till 24 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen för löpande budgetår inflyta med 26 miljoner kronor. För budgetåret 1953/54 har styrelsen beräknat intäkten till 25 miljoner kronor. Mot denna uppskattning har riksräkenskapsverket icke haft något att erinra.

Riksräkenskapsverket föreslår, att inkomsterna av rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, vilka i gällande riksstat upptagits med 13 miljoner kronor, för budgetåret 1952/53 beräknas till 13 miljoner kronor och för nästkommande budgetår till 11 miljoner kronor.

Inkomsterna av rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag har i riksstaten för löpande budgetår upptagits med 32 miljoner kronor. I enlighet med av kontrollstyrelsen lämnade uppgifter uppskattar riksräkenskapsverket här avsedda inkomster för budgetåret 1952/53 till 33 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till 34 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker har i riksstaten för löpande budgetår uppförts med 625 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen beräknar, att inkomsterna å titeln för budgetåren 1952/53 och 1953/54 skall inflyta med 615 resp. 620 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket, som beräknat inkomsterna för budgetåret 1952/53 till 625 miljoner kronor, har för nästa budgetår räknat med oförändrat belopp, 625 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å vin har i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 45 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen har — under beaktande av den nuvarande tendensen i vinförsälj-

ningen — beräknat inkomsten å denna titel till 48 miljoner kronor för löpande och 50 miljoner kronor för nästkommande budgetår. Riksräkenskapsverket, som uppskattat inkomsterna för budgetåret 1952/53 till 50 miljoner kronor, har för nästa budgetår i överensstämmelse med kontrollstyrelsens kalkyler räknat med oförändrat belopp, 50 miljoner kronor.

Maltdrycks skatten, som i gällande riksstat upptagits till 75 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen inflyta med 79 miljoner kronor. Styrelsen har uppskattat inkomsterna för nästa budgetår till i runt tal 80 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket, som beräknat inkomsterna för innevarande budgetår till 80 miljoner kronor, har i överensstämmelse med kontrollstyrelsens kalkyler föreslagit, att titeln för budgetåret 1953/54 beräknas till 80 miljoner kronor.

Skatten å läskedrycker, som i gällande riksstat upptagits till 35 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen inflyta med ca 34 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54. Riksräkenskapsverket uppskattar här avsedda inkomster för innevarande budgetår till 35 miljoner kronor och föreslår, att titeln för budgetåret 1953/54 beräknas till samma belopp, 35 miljoner kronor.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsterna å titeln **statlig nöjesskatt**, som i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 50 miljoner kronor, komma att uppgå till 49,1 miljoner kronor under vart och ett av budgetåren 1952/53 och 1953/54. Riksräkenskapsverket beräknar emellertid inkomsterna under titeln för innevarande budgetår till 55 miljoner kronor och föreslår, att inkomstposten för nästa budgetår upptages till likaledes 55 miljoner kronor.

Skatt å elektrisk kraft, som i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 45 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen inflyta med i runt tal 45 miljoner kronor för innevarande och 35 miljoner kronor för nästa budgetår. Riksräkenskapsverket har icke haft något att erinra mot kontrollstyrelsens beräkning.

I fråga om beräkningen av de olika inkomstitlarna i riksstatsförslaget ansluter jag mig till riksräkenskapsverkets förslag där icke annat anges i det följande.

I avvaktan på den översyn av inkomstberäkningen, som är avsedd att företagas längre fram under riksdagen, förordar jag — med utgångspunkt från att den statliga inkomstskatten alltjämt uttages med 110 procent av grundbeloppet — att inkomstiteln **skatt å inkomst och förmögenhet m. m.** preliminärt upptages med det av riksräkenskapsverket beräknade beloppet 4 000 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har beräknat **automobilskattmedlen** till 565 miljoner kronor, varav 200 miljoner kronor i fordonsskatt och 365 miljoner kronor i bensinskatt. Jag torde i detta sammanhang få erinra om att Kungl. Maj:t genom beslut den 23 februari 1951 igångsatt en utredning

angående beskattningen av motorfordonstrafiken. Enligt direktiven för utredningen borde bl. a. frågan om fördelningen av beskattningen på motorfordon och bensin tagas upp till prövning med sikte på en överföring av större delen av skattebördan på motorfordonen. Vidare ifrågasattes en omfördelning av fordonsskatt mellan fordon med olika viktklasser, vilket skulle kunna medföra en total höjning av fordonsskattens ram. Utredningen torde bli slutförd i sådan tid att ett förslag kan underställas nästa års riksdag. Såsom jag förut antytt har jag emellertid för avsikt att senare göra hemställan om att i avvaktan på resultatet av utredningen ett provisoriskt förslag om höjning med 5 öre av skatten på bensin och brännolja framlägges för riksdagen. Som skäl härför vill jag i förevarande sammanhang framhålla, att de utgifter för vägväsendet m. m. som skall täckas av automobilskattemedel och varom förslag framlägges under vederbörande huvudtitlar, uppgår till sammanlagt 639,8 miljoner kronor. Detta belopp, som i stort sett motsvarar utgifterna för den nuvarande omfattningen av verksamheten inom vägväsendet enligt rådande kostnadsnivå, överstiger de beräknade automobilskattemedlen med i runt tal 75 miljoner kronor. I avvaktan på det förslag angående bensinskatten, som senare kommer att föreläggas riksdagen, föreslår jag att titeln för bensinskatt preliminärt beräknas till 440 miljoner kronor, varigenom automobilskattemedlen skulle uppgå till i runt tal samma belopp som de utgifter, som skall täckas av dessa medel. Anmärkas må, att jag i annat sammanhang framlagt förslag om restitution i vissa fall av skatt å bensin, som användes i jordbrukets drift. Bifalles detta förslag av riksdagen bör titeln nedräknas med 1,5 miljoner kronor.

Titeln tullmedel har enligt av generaltullstyrelsen lämnade uppgifter av riksräkenskapsverket upptagits med 325 miljoner kronor, innebärande en minskning med 25 miljoner kronor jämfört med budgetåret 1952/53. Generaltullstyrelsen har bl. a. räknat med en icke oväsentlig nedgång av importen av maskiner och andra med värdetull belagda varor ävensom en minskning av tullmedelsuppbörden med hänsyn till osäkerheten i den kommande konjunkturutvecklingen. I avvaktan på närmare erfarenheter föreslår jag emellertid, att ifrågavarande inkomstitel uppföres med samma belopp som för innevarande budgetår, nämligen 350 miljoner kronor.

Beträffande titeln omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker har riksräkenskapsverket beräknat inkomsterna till 625 miljoner kronor såväl för budgetåret 1952/53 som budgetåret 1953/54. Som framgår av ämbetsverkets redogörelse har ifrågavarande inkomstitel under de senaste fem åren utfallit med icke oväsentligt högre belopp än vad som förutsetts vid inkomstberäkningen. Jag föreslår därför, att inkomstiteln upptages med 650 miljoner kronor för budgetåret 1953/54.

Ny beräkning av vissa inkomstitlar.

I propositionen nr 227 har föreslagits ny beräkning av vissa inkomstitlar. Departementschefen har därvid anfört bl. a. följande:

I skrivelse den 21 mars 1953 har *riksräkenskapsverket* jämlikt gällande instruktion avlämnat förslag till förnyad beräkning av statsverkets inkomster under de större inkomstitlarna för budgetåret 1953/54. Vid beräkningens verkställande har ämbetsverket liksom under tidigare år från vederbörande myndigheter införskaffat nya uppgifter rörande de större inkomstitlarna ävensom vissa speciellt konjunkturkänsliga inkomstitlar. Beträffande de olika inkomstitlarna har *riksräkenskapsverket* i huvudsak anfört följande.

Skatt å inkomst och förmögenhet m. m. Beräkningen av denna titel står till följd av källskattesystemet i nära samband med de antaganden som göras beträffande inkomstutvecklingen under hela den tid som beräkningen omfattar. I fråga om fysiska personer gäller detta särskilt den sammanlagda löneinkomsten, enär variationer i densamma giva direkt utslag i avseende på den inflytande preliminärskattens storlek. Bestämmelserna om ränta å kvarstående skatt ha numera medfört, att samma förhållande i högre grad än tidigare kan väntas gälla även i fråga om svenska aktiebolag. Under budgetåret 1951/52 — då räntebestämmelserna första gången voro tillämpliga — kompletterades sålunda inbetalningarna under de ordinarie uppbördsterminerna av preliminärskatt med omfattande fyllnadsbetalningar under våren 1952. Härigenom har den under våren 1953 påräkneliga uppbördens av kvarstående skatt blivit i motsvarande mån mindre. Även under innevarande budgetår torde en liknande utveckling vara att vänta. I vilken utsträckning möjligheterna till fyllnadsbetalning under våren 1953 komma att utnyttjas — vilket i sin tur vid givet taxeringsresultat blir bestämmande för den uppörd av kvarstående skatt som kan väntas under budgetåret 1953/54 — kan emellertid icke med större säkerhet bedömas. Ej minst med hänsyn härtill synes det lämpligt, att utfallet av skattetiteln för innevarande budgetår och beräkningen av titeln för nästkommande budgetår bedömas i ett sammanhang.

I sin senaste inkomstberäkning angav *riksräkenskapsverket* vissa förutsättningar för beräkningen av löneinkomsternas utveckling under år 1953, vilka alltjämt synas äga giltighet. Sålunda påpekades, att den från tidigare år kända löneglidningen praktiskt taget torde ha upphört under år 1952, varigenom lönenivån vid slutet av året endast obetydligt skulle avvika från den för år 1952 genomsnittliga nivån. Icke heller väntades större förändringar i lönenivån till följd av löneglidning under år 1953. Beträffande den för de totala löneinkomsterna betydelsefulla sysselsättningsutvecklingen räknades icke, totalt sett, med större förändringar i förhållande till det vid beräkningstillfället gällande läget, även om det påpekades att en ogynnsammare utveckling icke kunde uteslutas. Ej heller i detta hänseende synes skäl föreligga att nu utgå från ändrade förutsättningar.

Resultatet av årets avtalsrörelse kunde vid beräkningen i december 1952 givetvis icke överblickas. I detta hänseende föreligga nu bättre hållpunkter för beräkningen. Även om förhandlingarna för betydande delar av arbetsmarknaden ännu icke äro avslutade, torde nu stå klart, att årets avtal komma att medföra endast relativt obetydliga förskjutningar i löneläget.

Sammanfattningsvis anser sig *riksräkenskapsverket* fortfarande böra

grunda sina beräkningar på antagandet om någon, fastän i jämförelse med decemberberäkningen något mindre, stegring av den sammanlagda inkomsten av tjänst under år 1953 i jämförelse med år 1952 och ytterligare någon stegring under de första månaderna 1954.

Beträffande fysiska personers inkomst av andra förvärvskällor än tjänst synes anledning ej föreligga att i detta sammanhang utgå från andra antaganden än som redovisades i den senaste inkomstberäkningen. De inneturerna en mindre stegring år 1952 i jämförelse med år 1951 — huvudsakligen hänförlig till inkomst av jordbruksfastighet — men för år 1953 åter någon tillbakagång.

Vad beträffar aktiebolagen antogs i decemberberäkningen en nedgång av den sammanlagda taxerade inkomsten på 5—10 procent för verksamhetsåret 1952 i jämförelse med 1951 års höga nivå och för verksamhetsåret 1953 oförändrad nivå i förhållande till 1952. Därvid hade beaktats den sannolika effekten av den tillfälliga begränsningen av den fria avskrivningsrätten, varom beslut hade fattats av riksdagen. Det låter sig icke heller nu göra att med någon större grad av säkerhet bedöma taxeringsutfallet. Riksräkenskapsverket har icke ansett sig ha skäl att frångå sina tidigare antaganden.

I decemberberäkningen gjordes det antagandet, att bestämmelserna om ränta å kvarstående skatt skulle, liksom året före, föranleda aktiebolagen att i avsevärd utsträckning erlægga fyllnadsbetalningar till den preliminärskatt, som i vanlig ordning erlagts under uppbördsåret. Riksräkenskapsverket har vid denna beräkning utgått från samma antagande som vid decemberberäkningen.

Beträffande beräkningarna kan vidare nämnas att det, liksom vid decemberberäkningen, förutsatts skola inflyta belopp av storleksordningen 100 miljoner kronor i form av investeringsavgifter under båda de ifrågasvarande budgetåren. Det kan även påpekas, att det fortfarande räknas med en uttagsprocent av 110 för den statliga inkomstskatten under såväl 1953 som 1954 och med oförändrad total kommunal utdebitering under år 1954 i jämförelse med år 1953. Den senare beräknas nu uppgå till 12,72 pr skattekrona.

I förhållande till beräkningen i december 1952 föreligga ändrade förutsättningar därigenom att riksdagen fattat beslut om höjning av folkpensionsavgifterna från 1 januari 1954. Effekten härav på statsinkomsterna kommer i första hand till synes som en stegring av preliminärskatteinkomsterna, då folkpensionsavgifterna uppbäras i samband med den allmänna uppbörden. Under budgetåret 1953/54 kommer denna uppbördsökning även att vara liktydig med en nettoökning av de behållna inkomsterna på skattetiteln, emedan den bokföringsmässiga omföringen från denna till titeln folkpensionsavgifter baseras på senast kända uppgifter om debiterade pensionsavgifter, vilket för budgetåret 1953/54 blir de vid 1953 års taxering påförda avgifterna. För 1953 års riksdag har vidare framlagts förslag om vissa ändringar i uppbördsförordningen från den 1 januari 1954, innebärande bland annat en effektivisering av skatteuppbörden genom uttagande av preliminärskatt vid korttidsanställning. Även härigenom kommer preliminärskatteinkomsterna under våren 1954 att öka i förhållande till tidigare beräkning.

Under de angivna förutsättningarna kunna de sammanlagda inkomsterna å titeln i form av preliminärskatteuppbörd nu beräknas uppgå till mellan 6 600 och 6 700 miljoner kronor under såväl innevarande som nästkommande budgetår. Beträffande beräkningen av övriga inkomster å titeln liksom beträffande utgifterna ha endast smärre justeringar gjorts.

De sammanlagda inkomsterna å titeln skulle därigenom komma att uppgå till mellan 7 800 och 7 900 miljoner kronor för innevarande budgetår och till i runt tal 8 500 miljoner kronor för nästkommande budgetår. I sistnämnda belopp ingår då en preliminärt beräknad återföring från fonden för reglering av utbetalningarna av kommunalskattemedel med 500 miljoner kronor.

Utgifterna å titeln beräknas för budgetåret 1952/53 till mellan 3 800 och 3 900 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till omkring 4 500 miljoner kronor. Därvid har för det förstnämnda budgetåret medräknats en beräknad nettoavsättning till nämnda fond med 350 miljoner kronor.

Den behållna inkomsten skulle sålunda uppgå för budgetåret 1952/53 till 4 000 miljoner kronor och för budgetåret 1953/54 till likaledes 4 000 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket vill starkt understryka det ovissa i det antagande, som gjorts i fråga om fyllnadsbetalningar av preliminär skatt för verksamhetsåret 1952. I den mån kvarskatteräntan icke föranleder fyllnadsbetalningar i den utsträckning riksräkenskapsverket här räknat med, sker en motsvarande förskjutning i skatteinkomsten från budgetåret 1952/53 till budgetåret 1953/54. Samma osäkerhet gäller motsvarande antagande beträffande fyllnadsbetalningar våren 1954, fastän de betalningar, som då kunna komma i fråga, vid de gjorda antagandena beträffande utfallet av 1954 års taxering, bli av betydligt mindre storleksordning.

Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt. I statsverkspropositionen är denna inkomstitel upptagen till 70 miljoner kronor. Generalpoststyrelsen, som i november 1952 beräknade de totala inkomsterna under titeln i fråga till 65 miljoner kronor, har i skrivelse den 13 mars 1953, med hänvisning bland annat till att uppbördssiffrorna under den hittills gångna delen av löpande budgetår synas peka på ett lägre inkomstbelopp än vad som tidigare förutsatts, anfört att inkomsterna under titeln för budgetåret 1953/54 böra uppföras med högst 65 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket beräknar nu inkomsterna på titeln för löpande budgetår till 60 miljoner kronor, vilket är 5 miljoner kronor mindre än vid decemberberäkningen. Orsaken till nedgången ligger delvis däri att under den hittills förflutna delen av budgetåret inga större engångsbelopp influtit, vilket annars brukar vara fallet. Riksräkenskapsverket föreslår, att det i statsverkspropositionen upptagna beloppet, 70 miljoner kronor, får kvarstå oförändrat.

Lotterivinstskatten har i statsverkspropositionen beräknats till 36 miljoner kronor. I sin ovan nämnda skrivelse har generalpoststyrelsen efter förnyad beräkning föreslagit samma belopp. Riksräkenskapsverket anser, att titeln i det slutliga riksstatsförslaget bör upptagas till 36 miljoner kronor.

Omsättnings- och expeditiönsstämplat m. m. Denna titel har i statsverkspropositionen uppförts med 60 miljoner kronor, vilket även stod i överensstämmelse med generalpoststyrelsens beräkning i november 1952. Styrelsen har med utgångspunkt från hittills kända uppbördssiffror för innevarande budgetår nu ansett sig böra beräkna uppbörden under titeln i fråga till högst 56 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. Enligt riksräkenskapsverkets mening bör titeln i det slutliga riksstatsförslaget kunna upptagas till oförändrat 60 miljoner kronor.

Fordonsskatt. Denna titel beräknades i december 1952 av riksräkenskapsverket till 200 miljoner kronor, vilket belopp även uppförts i statsverkspropositionen. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, som i november 1952 likaså

föreslagit detta belopp, har i skrivelse den 3 mars 1953 meddelat, att därefter ingenting framkommit, som föranleder ändring av denna beräkning. Länsstyrelsernas beräkningar sluta nu på 185 miljoner kronor mot 171 miljoner kronor i november 1952. Med ledning av vad som nu är känt om ökningen av fordonsbeståndet under år 1952 och om de faktorer, som kunna beräknas påverka utvecklingen under år 1953, anser riksräkenskapsverket, att de antaganden beträffande fordonsbeståndets tillväxt, vilka lågo till grund för verkets beräkning i december 1952, fortfarande kunna godtagas. Riksräkenskapsverket föreslår därför, att det i statsverkspropositionen uppförda beloppet, 200 miljoner kronor, bibehålles.

Bensinskatt. Riksräkenskapsverket föreslog i december 1952, att denna titel skulle beräknas till 365 miljoner kronor. I statsverkspropositionen har preliminärt upptagits ett belopp på 440 miljoner kronor, varvid förutsatts en skattehöjning med 5 öre per liter på bensin och brännolja. Sedermera har Kungl. Maj:t i proposition nr 83 förelagt riksdagen förslag till höjning av skatterna på bensin och motorbrännolja från och med den 1 juli 1953 med 3 öre för liter liksom uttagande av skatten på motorsprit från nämnda dag med 3 öre för liter.

De förnyade beräkningar, som verkställt av generaltullstyrelsen, kontrollstyrelsen och länsstyrelserna, innebära under förutsättning av en sådan skattehöjning, att inkomsterna på ifrågavarande titel skulle komma att uppgå till ca 410 miljoner kronor för budgetåret 1953/54. Bränslekommissionen uppskattar enligt skrivelse den 19 mars 1953 förbrukningen av bensin och spritblandningar under budgetåret 1953/54 något lägre än i november 1952. Den nya beräkningen avviker dock icke väsentligt från de antaganden om förbrukningen, som ligga till grund för generaltullstyrelsens och kontrollstyrelsens ovannämnda beräkningar av skatteuppbörden. Beträffande förutsättningarna för beräkningen av ifrågavarande inkomsttitel bör även beaktas, att enligt beslut vid årets riksdag rätt till viss restitution av skatt på bensin, som användes vid jordbrukets drift, skall införas för tiden den 1 januari 1953—den 31 december 1954. Kostnaden härför har beräknats till 1,5 miljoner kronor för helt år.

Under hänvisning till vad sålunda anförts föreslår riksräkenskapsverket, att titeln bensinskatt i det slutliga riksstatsförslaget upptages till 410 miljoner kronor.

Tullmedel. Denna titel har i statsverkspropositionen uppförts med 350 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket beräknade i december 1952 inkomsterna till 325 miljoner kronor i överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag. I skrivelse den 13 mars 1953 har generaltullstyrelsen meddelat, att de vid styrelsens beräkning i november 1952 åberopade osäkerhetsmomenten beträffande utrikeshandels kommande utveckling visserligen alltjämt i väsentliga delar kvarstå men att det vill synas, som om en normal utveckling från nu kända läge för utrikeshandeln skulle leda till att under budgetåret 1953/54 tullmedelsuppbörden komme att bli högre än 325 miljoner kronor och möjligen nå samma storlek som under kalenderåret 1953. Generaltullstyrelsen har därför numera ansett sig böra för budgetåret 1953/54 upptaga uppbörden av tullmedel till netto 350 miljoner kronor. Med hänvisning till vad generaltullstyrelsen anfört och till att tullmedelsinkomsterna under innevarande budgetår nu kan väntas bli något högre än vad som tidigare beräknats eller 360 miljoner kronor, får riksräkenskapsverket föreslå, att titeln i det slutliga riksstatsförslaget upptages till 350 miljoner kronor.

Varuskatt. I statsverkspropositionen har för denna inkomsttitel upptagits 250 miljoner kronor, vilket belopp även föreslagits av riksräkenskapsverket. Denna beräkning vilade på förutsättningen, att skatten vid tillverkning och import av personbilar m. m. skulle komma att utgå även under budgetåret 1953/54 efter i huvudsak oförändrade grunder. Kungl. Maj:t har sedermera i proposition nr 85 förelagt riksdagen förslag med denna innebörd. Kontrollstyrelsens och generaltullstyrelsens förnyade beräkningar ge tillsammans ett belopp av 244 miljoner kronor, under förutsättning att bilaccisen kvarstår, mot 233 miljoner kronor vid motsvarande beräkningar i november 1952. Orsaken till uppräknningen ligger huvudsakligen i att skatten på choklad och konfityrvaror numera väntas ge högre avkastning. Inkomsterna på titeln varuskatt beräknas redan för innevarande budgetår komma att uppgå till 250 miljoner kronor. Med hänsyn härtill förordar riksräkenskapsverket, under förutsättning att varubeskattningen bibehålles efter i huvudsak oförändrade grunder, att titeln för budgetåret 1953/54 beräknas till 260 miljoner kronor eller 10 miljoner kronor mera än i statsverkspropositionen.

Accis å margarin och vissa andra fettvaror. I statsverkspropositionen har för denna inkomsttitel upptagits 4 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen och statens jordbruksnämnd ha vid förnyade beräkningar bibehållit detta belopp. Det har emellertid framhållits, att beräkningsgrunderna bli helt förändrade, därest den föreslagna omläggningen av accissystemet på fettvaruområdet skulle genomföras under den tid beräkningarna avse. Riksräkenskapsverket förordar, under förutsättning av oförändrade grunder för fettvarubeskattningen, att det i statsverkspropositionen upptagna beloppet bibehålles.

Tobaksskatt. Riksräkenskapsverket föreslog i sin inkomstberäkning i december 1952, att för denna titel skulle upptagas ett belopp på 650 miljoner kronor, vilket även uppförts i statsverkspropositionen. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har i skrivelse den 10 mars 1953 meddelat, att det fortfarande, liksom i november 1952, anser sig böra föreslå att titeln beräknas till 625 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket beräknar för innevarande budgetår tobaksskatten till 600 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket anser sig för det kommande budgetåret alljämt böra räkna med en fortgående omsättningsökning och föreslår, att titeln för budgetåret 1953/54 upptages till oförändrat 650 miljoner kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag. I statsverkspropositionen har denna titel beräknats till 11 miljoner kronor, varvid för aktiebolaget Vin- & spritcentralen, till vilket inkomsterna på titeln i första hand hänföra sig, förutsatts en avsättning på 5 miljoner kronor till dispositionsfonden. Sedan avtal numera träffats med aktiebolaget Vin- & spritcentralen om ändrad tidpunkt för inleverans till statsverket av omsättningskatt på spritdrycker och på vin, har emellertid behovet av en sådan avsättning bortfallit. Kontrollstyrelsen har därför vid förnyad beräkning föreslagit, att titeln uppföres med 16 miljoner kronor, och riksräkenskapsverket föreslår att detta belopp upptages i det slutliga riksstatsförslaget.

Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag har i statsverkspropositionen beräknats till 34 miljoner kronor. Titeln beräknas för innevarande budgetår giva 33 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen har vid förnyad beräkning bibehållit statsverkspropositionens belopp och riksräkenskapsverket får därför föreslå, att ifrågavarande titel i det slutliga riksstatsförslaget upptages till oförändrat 34 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänknings-skatt å spritdrycker. Denna titel upptogs i statsverkspropositionen till 650 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket hade vid sin decemberberäkning föreslagit 625 miljoner kronor, medan kontrollstyrelsen förordat 620 miljoner kronor. I skrivelse den 12 mars 1953 har kontrollstyrelsen beräknat titeln till 630 miljoner kronor. Med hänsyn till att inkomsterna redan under innevarande budgetår beräknas uppnå detta belopp, vilket innebär en snabbare stegring än vad som tidigare antagits, anser riksräkenskapsverket att titeln för budgetåret 1953/54 bör kunna upptagas med det i statsverkspropositionen beräknade beloppet, 650 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänknings-skatt å vin, maltdrycksskatt samt skatt å läskedrycker. Dessa titlar ha i statsverkspropositionen upptagits med respektive 50, 80 och 35 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen har efter förnyad beräkning föreslagit samma belopp, och riksräkenskapsverket förordar, att för ifrågakvarande titlar statsverkspropositionens belopp bibehållas oförändrade.

Statlig nöjesskatt. Riksräkenskapsverket beräknade i december 1952 denna inkomsttitel till 55 miljoner kronor, vilken uppskattning godtagits i statsverkspropositionen. Länsstyrelserna beräknade i november 1952 titeln till drygt 49 miljoner kronor och ha vid förnyad uppskattning stannat vid ungefär samma belopp. Enligt riksräkenskapsverkets uppfattning kan titeln redan under innevarande budgetår beräknas ge en inkomst av närmare 55 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket föreslår, att det i statsverkspropositionen uppförda beloppet på 55 miljoner kronor för budgetåret 1953/54 bibehålles.

Skatt å elektrisk kraft har i statsverkspropositionen upptagits med 35 miljoner kronor, vilket belopp även bibehållits av kontrollstyrelsen vid förnyad beräkning. Riksräkenskapsverket förordar i anslutning härtill, att statsverkspropositionens belopp upptages oförändrat i det slutliga riksstatsförslaget.

För inkomsttiteln *postverket* föreslog riksräkenskapsverket i december 1952 i anslutning till postverkets beräkning ett belopp av 10 miljoner kronor, vilket även upptagits i statsverkspropositionen. I skrivelse den 6 mars 1953 har generalpoststyrelsen avgivit förnyad beräkning av inkomsterna på titeln i fråga. Den nya beräkningen visar i jämförelse med motsvarande kalkyl i oktober 1952 relativt små förskjutningar av postverkets inkomster och utgifter och resulterar liksom då i ett inkomstöverskott på ca 10 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket föreslår i anslutning härtill, att i det slutliga riksstatsförslaget som inkomst av postverket uppföres oförändrat 10 miljoner kronor.

Departementschefen.

Beträffande vissa skattepolitiska åtgärder som vidtagits i konjunkturdämpande syfte har departementschefen i propositionen nr 227 anfört bl. a. följande:

Vad först investeringsavgiften beträffar uttalade jag i finansplanen att denna avgift, mot bakgrunden av då rådande ekonomiska läge, tills vidare borde bibehållas under året, liksom andra investeringsbegränsande åtgärder. Om det ekonomiska läget skulle förändras ytterligare i depressiv riktning, skulle emellertid frågan om investeringsavgiftens fortbestånd omprö-

vas. I enlighet med vad jag i det föregående anført har en dylik förändring inte inträtt och jag anser därför att anledning nu icke föreligger till annat ställningstagande än att investeringsavgiften bör bibehållas jämväl för beskattningsåret 1953. Mot bakgrunden av de rådande utsikterna på arbetsmarknaden och de samhällsekonomiska risker som är förbundna därmed kan det enligt min mening icke vara tillrådligt att genom ett slopande av investeringsavgiften för innevarande beskattningsår stimulera till en ytterligare ökad sysselsättning på investeringsområdet under den stundande sommaren med därav följande tendenser till inflationistiska spänningar. Även om investeringsavgiften sålunda icke bör slopas tidigare än vad i förordningen avsetts, får man emellertid räkna med att investeringsavgiftens investeringsbegränsande effekt i vissa fall redan kan ha upphört eller i allt fall upphör före utgången av 1953. Detta sammanhänger med investeringsavgiftens konstruktion. Byggnadsarbeten under 1953, som avslutas först efter detta beskattningsårs utgång, drabbas således icke av avgift. Avgörande tidpunkt är i detta fall nämligen när den nya byggnaden i räkenskaperna uppföres på konto för färdigställda fastigheter och detta skall ske då byggnaden tas i bruk. Maskiner som nu beställes men levereras först efter beskattningsårets utgång undgår likaledes avgift; leveransdagen är nämligen i detta fall avgörande. Då leveranstiden i vissa fall är ganska lång — detta gäller nybyggda fartyg men även en del andra maskiner och inventarier — följer härav att den investeringsbegränsande effekten i viss omfattning redan upphört och under tiden fram till årets utgång alltmer uttunnas. Vad sist sagts har avseende även å vissa andra investeringar som en rörelseidkare gör, t. ex. mera tidskrävande grundförbättringsarbeten å mark. Å andra sidan gäller att avgiften beträffande vissa slag av investeringar bevarar sin investeringsbegränsande effekt ända till beskattningsårets utgång. Detta är fallet beträffande köp av färdig byggnad, reparation och underhåll av byggnad samt vissa arbeten i gruva. Kvar står emellertid att investeringsavgiftens verkan i betydelsefulla hänseenden steg för steg minskas under hösten. Detta kan anses som en lämplig företeelse inför avgiftens upphörande vid årsskiftet. Såsom jag vid upprepade tillfällen tidigare uttalat bör den nämligen inte ges förlängd giltighet.

Vid 1952 års riksdags höstsession fattades beslut om att den vid vårsessionen beslutade inskränkningen i rätten till fri lagervärdering skulle upphävas för år 1952, varjämte motsvarande lättnader under vissa betingelser förutskickades beträffande år 1953. I finansplanen underströk jag, att begränsningen av rätten till fri lagervärdering borde tillämpas allenast därest utvecklingen visade att detta var betingat av konjunkturpolitiska skäl. Jag framhöll därför, att jag vid den framtida tidpunkt, då utvecklingen under 1953 kunde med större säkerhet bedömas, ämnade överväga huruvida det kunde befinnas obehövt med särskilda åtgärder mot spekulativa lagerökningar. Min avsikt är därför att, om det vid tiden för riksdagens höstsession visat sig att tendenser till spekulativ lagerhållning ej förekommit, föreslå att ifrågavarande bestämmelser skall upphävas jämväl för år 1953.

Vad angår behovet av särskilda bestämmelser i anledning av investeringsavgiftens avveckling har departementschefen anfört följande:

Inför investeringsavgiftens avveckling uppkommer frågan huruvida särskilda avvecklingsföreskrifter bör meddelas. Jag har förut framhållit, att den omständigheten att investeringsavgiftens verkan under hösten steg för steg minskas får anses vara en lämplig företeelse inför avgiftens upphörande. Det finnes emellertid anledning undersöka huruvida särskilda avvecklingsföreskrifter av annan anledning finnes påkallade. Jag får härom anföra följande.

Gällande bestämmelser är så konstruerade att investeringsavgift träffar investeringar under beskattningsår, som ligger till grund för 1953 och 1954 års taxeringar. För dem, som taxeras enligt den s. k. kontantmetoden, innebär detta att avgiften träffar investeringar under kalenderåren 1952 och 1953. För rörelseidkare ävensom för jordbrukare med taxering enligt bokföringsmässiga grunder är emellertid icke givet, att beskattningsåret sammanfaller med kalenderåret. Såsom beskattningsår gäller i dessa fall räkenskapsår. Och räkenskapsår kan avslutas vid annan tidpunkt än kalenderårsskifte. Räkenskapsår, som avslutas senast den 28 (29) februari ett år, lägges till grund för taxering samma år. Avslutas räkenskapsåret den 1 mars eller senare, sker taxeringen först nästföljande år.

Av det sagda följer, att om en rörelseidkare haft räkenskapsavslut t. ex. den 30 juni, taxeras han år 1953 för räkenskapsåret 1/7 1951—30/6 1952 och år 1954 för räkenskapsåret 1/7 1952—30/6 1953. Vid 1953 års inkomsttaxering taxeras han jämväl till investeringsavgift, men på grund av de särskilda övergångsbestämmelser, som fogats till förordningen om investeringsavgift, undantogs från avgift sådana investeringar som låg i tiden före årsskiftet 1951/52. Detta innebär, att nämnde rörelseidkare taxeras till investeringsavgift åren 1953 och 1954 för sammanlagt 18 månader, medan en rörelseidkare med räkenskapsavslut vid kalenderårsskifte taxeras vid nämnda båda tillfällen för investeringar under sammanlagt 24 månader.

Mot dessa konsekvenser av bestämmelsernas utformning kan givetvis ur vissa synpunkter riktas invändningar. Jag anser likväl, att tillräckliga skäl knappast föreligger för att meddela bestämmelser av innebörd att investeringarna jämväl under tiden 1/7—31/12 1953 skall i detta fall avgiftsbeläggas. Vederbörande har icke genom några särskilda åtgärder sökt bereda sig obehöriga förmåner. Det kan vidare sägas, att denne rörelseidkare med visst fog räknat med att investeringar, som kommer till stånd under andra halvåret 1953 och till vilkas utförande han dessförinnan förbundit sig, skulle gå fria från avgift. Det skulle därför möjligen te sig stötande att avgiftsbelägga dessa genom nytillkomna bestämmelser.

Som jag nyss framhöll, anser jag alltså övervägande skäl tala för att icke införa någon avgiftsplikt i nyss angivna och därmed jämförbara fall.

Gällande bestämmelser lämnar emellertid utrymme för de avgiftsskyldiga att genom speciella åtgöranden kringgå reglerna om investeringsavgift. I dessa fall synes bedömandet böra bli ett annat än det nyss angivna.

Något hinder föreligger icke för en rörelseidkare eller en jordbrukare med bokföringsmässig inkomstredovisning att genom s. k. omläggning av räkenskapsår undgå taxering år 1953 eller 1954. Om t. ex. räkenskapsavslutet framflyttas från 31/12 1952 till 1/3 1953, sker icke någon taxering för inkomst år 1953; nämnda räkenskapsår blir beskattningsår vid 1954 års taxering. Och det räkenskapsår, som avslutas 1/3 1954, taxeras först år 1955, då investeringsavgift ej skall med gällande regler uttagas.

De nu antydda fallen av omläggning av räkenskapsår kan varieras på ett flertal olika sätt samt föranleda antingen att taxering ej sker ettdera av åren 1953 och 1954 eller ock att taxering väl sker båda dessa år men för en sammanlagt kortare tidrymd än 24 månader. Särskilt torde följande möjlighet böra uppmärksammas. Genom utsträckning av det räkenskapsår, som normalt skolat avslutas den 31/12 1953, att avse tid efter den 28 februari 1954, undgås investeringsavgift för år 1953. Härav följer emellertid även att någon inkomsttaxering icke sker år 1954. Väl gör den skattskyldige härigenom icke någon vinst ur inkomstskattesynpunkt om frågan bedömes på något längre sikt. Ur stats- och kommunfinansiell synpunkt skulle emellertid avsevärda olägenheter temporärt kunna inträda.

Det synes icke försvarligt med bestämmelser som skulle stimulera till dylika åtgärder. Det är ej heller acceptabelt med regler som innebär, att den lojale rörelseidkaren eller jordbrukaren skall erlægga en avgift, som den mindre lojale med en mycket enkel åtgärd skulle kunna undandra sig.

Jag förordar därför, att sådana bestämmelser meddelas att, om någon omlagt sitt räkenskapsår så att han taxeras år 1953 eller 1954 för inkomst avseende annan tidrymd än 12 månader, han skall taxeras till investeringsavgift jämväl år 1955 eller 1956 under förutsättning att omläggningen medfört att inkomsttaxeringen sistnämnda år avsett beskattningsår som omfattat kalenderåret 1953 eller del därav.

Det synes skäligt att från nyssnämnda bestämmelser undantaga den, som påbörjat verksamhet under nu ifrågavarande tid och gjort sitt första räkenskapsavslut å annan tid än efter 12 månaders verksamhet. Detta kan ske genom en föreskrift av innebörd, att den omständigheten att det första räkenskapsåret omfattar annan tid än tolv månader icke skall föranleda tillämpning av avvecklingsbestämmelserna. En sådan föreskrift skulle möjligen kunna föranleda att ett bolag låte ett för ändamålet bildat dotterbolag göra en viss investering för att därefter låta detta dotterbolag, genom ett förlängt första räkenskapsår, undgå investeringsavgift. Ett dylikt illojalt förfaringsätt torde emellertid möjliggöra en tillämpning av 18 § förordningen om investeringsavgift.

Jag får tillägga, att om de bestämmelser, som jag i det föregående förordat, godtages av riksdagen, finnes anledning antaga att omläggningar av räkenskapsår i avgiftsundandragande syfte knappast skulle ifrågakomma. Bestämmelserna skulle med andra ord icke komplicera taxeringsmyndigheternas arbete.

Rörande budgetläget har departementschefen i propositionen nr 227 anfört bl. a. följande:

I riksstaten för *budgetåret 1952/53* har inkomsterna upptagits med 8 391 miljoner kronor och utgifterna med 7 220 miljoner kronor, innebärande ett formellt budgetöverskott av 1 171 miljoner kronor. Jag konstaterade i finansplanen till årets statsverksproposition, att den avmattning av konjunkturen som inträtt under det sistförflutna året satt tydliga spår i den statsfinansiella utvecklingen. Redan för nu löpande budgetår visade statsinkomsterna sålunda en minskning i förhållande till riksstaten med 346 miljoner kronor. Även om särskilda omständigheter medverkat till denna nedgång, återspeglade den likväl omkastningen i de senaste årens inkomstutveckling. Jag förutskickade, att det icke var osannolikt att inkomstminskningen i fortsättningen av budgetåret skulle komma att visa sig ännu större. Såsom av den föregående redogörelsen framgått, har riksräkenskapsverket nu i sin förnyade inkomstberäkning ansett sig böra räkna med ett ytterligare inkomstbortfall på 120 miljoner kronor. Minskningen hänför sig huvudsakligen till en nedräkning av inkomsttillskott å inkomst och förmögenhet m. m. från 4 100 till 4 000 miljoner kronor samt till sänkt överskott från vissa affärsverksfonder. Inkomstskatttiteln upptages sålunda nu med samma belopp varmed den ingår i inkomstberäkningarna för budgetåret 1953/54, jämfört med 4 555 miljoner kronor i riksstaten. Denna utveckling sammanhänger givetvis med den inträdda konjunkturavmattningen och inkomststabiliseringen. I övrigt innebär riksräkenskapsverkets förnyade beräkning av inkomstutfallet för löpande budgetår endast smärre justeringar i förhållande till vad som redovisades i statsverkspropositionen. Inkomsterna upptages nu med sammanlagt $(8\,391 - 346 - 120 =) 7\,925$ miljoner kronor.

Även beträffande utgiftssidan har, såsom jag framhöll redan i finansplanen, en betydande förskjutning inträffat sedan riksstaten uppgjordes. Vid statsverkspropositionens framläggande hade tillkommit utgifter på tilläggsstat med tillhoppa 357 miljoner kronor, framför allt sammanhängande med ökade kostnader för försvaret och vägväsendet. De sammanlagda utgifterna redovisades sålunda med ett belopp av $(7\,220 + 357 =) 7\,577$ miljoner kronor. Det formella budgetöverskottet angavs till $(1\,171 - 346 - 357 =) 468$ miljoner kronor. Med hänsyn tagen till beräknad förbrukning av äldre reservationsanslag uppskattades det kassamässiga överskottet till 268 miljoner kronor. Emellertid underströk jag i finansplanen, att detta överskott i verkligheten skulle komma att reduceras redan av den anledningen att ytterligare utgiftsstegringar med bestämdhet kunde förutses. Det var därför tveksamt om över huvud något överskott skulle komma att föreligga när budgetåret gått till ända. De nu föreliggande beräkningarna visar på ytterligare utgiftsökningar med tillhoppa 198 miljoner kronor, varav 86 miljoner kronor hänför sig till utgifter på tilläggsstat och 112 miljoner kronor till beräknade anslagsöverskridanden. Av utgiftsökningen på tilläggsstat faller 51 miljoner kronor på anslag för finansiering av sysselsättningsberedskapen. I övrigt hänför den sig i huvudsak till ökade anslag under fjärde huvudtiteln

och till avskrivningar. Anslagsöverskridandena faller till omkring halva beloppet på anslagen till folkpensioner och producentbidrag samt till vissa försvarsändamål. Återstoden fördelar sig på ett stort antal anslag på budgeten och sammanhänger med förskjutningen i pris- och lönenivån. Med hänsyn till vad nu anförts kan utgifterna för löpande budgetår beräknas till (7 577 + 198 =) 7 775 miljoner kronor, d. v. s. 555 miljoner kronor mer än vad riksstaten utvisar. Resultatet av här redovisade förändringar på inkomst- och utgiftssidan för löpande budgetår är att det formella budgetöverskottet, om man bortser från indragning av reservationerna, nedgår till (7 925 — 7 775 =) 150 miljoner kronor eller med ytterligare 318 miljoner kronor i förhållande till den i statsverkspropositionen framlagda utfallsberäkningen. Härtill kommer en medelförbrukning på äldre reservationsanslag som uppskattas till 100 miljoner kronor. Det reella överskottet skulle således komma att uppgå till cirka 50 miljoner kronor. Detta belopp ligger helt inom budgetens felmarginal. Genom utvecklingens gång har således budgeten för löpande budgetår kommit att bli jämnt balanserad från att vid tidpunkten för riksstatens fastställande ha varit överbalanserad med drygt en miljard kronor. Som framgår av det föregående är detta resultatet av inkomstminskningar och utgiftsökningar på vardera i runt tal en halv miljard kronor. Såsom jag utförligt belyste i finansplanen ger emellertid i dagens läge en utveckling, där det tidigare vid riksstatens upprättande eftersträfvade budgetöverskottet krymper samman eller rent av försvinner, i och för sig icke anledning till oro. Överbalanseringen av budgeten var i den förut rådande tillspetsade högkonjunkturen ett nödvändigt led i den ekonomiska politiken för att hindra anspråken att spränga ramen för våra reala resurser. Med den minskade aktivitet inom näringslivet som inträtt sedan riksstaten för budgetåret 1952/53 gjordes upp bör en av utvecklingen föranledd minskning av budgetöverskottet kunna accepteras.

Jag övergår här efter till att behandla det statsfinansiella läget för *budgetåret 1953/54*. I statsverkspropositionen upptogs inkomster och utgifter till samma belopp, 8 168 miljoner kronor. Riksstatsförslaget var alltså formellt balanserat. Med hänsyn till beräknad förbrukning av äldre reservationsanslag på 50 miljoner kronor förelåg i själva verket ett reellt underskott i budgeten med detta belopp. Underskottet låg emellertid helt inom budgetens felgränser. De förskjutningar som nu kan konstateras på inkomst- och utgiftssidan i förhållande till siffrorna i statsverkspropositionen är mycket begränsade. Budgeten för nästa budgetår kan således fortfarande sägas vara praktiskt taget balanserad. På inkomstsidan föreligger en nettominskning med 9 miljoner kronor till 8 159 miljoner kronor och på utgiftssidan en nettominskning med 2 miljoner kronor till 8 166 miljoner kronor. Detta innebär ett formellt underskott i driftbudgeten på 7 miljoner kronor. Reservationsmedelförbrukningen vid sidan av riksstaten beräknas fortfarande till 50 miljoner kronor.

Vad inkomstsidan närmare beträffar vill jag först framhålla, att riksräkenskapsverkets förnyade inkomstberäkning, såsom av den föregående

redogörelsen framgått, utvisar en nettominskning med 63 miljoner jämfört med beräkningen i statsverkspropositionen. Å andra sidan tillkommer nu en inkomstpost på 50 miljoner kronor med hänsyn till de förslag som nyligen framlagts för riksdagen (prop. nr 196) rörande omläggning av det nuvarande accis- och clearingsystemet för stöd åt den inhemska smörproduktionen och oljeväxtodlingen. Av betydelse för bedömningen av budgetläget under nästa budgetår är vidare följande förhållande. I statsverkspropositionen upptogs inkomsttiteln bensinskatt till 440 miljoner kronor, varvid räknades med en höjning av bensinskatten med 5 öre per liter. Med hänsyn till att sedermera i proposition till riksdagen (nr 83) framlagts förslag om höjning med allenast 3 öre per liter har riksräkenskapsverket nedräknat inkomsttiteln med 30 miljoner kronor till 410 miljoner kronor. I nyssnämnda proposition framhöll jag, att automobilskattemedlens specialbudget för nästa budgetår skulle bli formellt underbalanserad med 30 miljoner kronor. Då emellertid underskottet endast sammanhängde med att anslaget till Förstärkning och förbättring av vägar anvisats för kalenderår mot tidigare budgetår och någon kassamässig underbalansering i verklig mening alltså icke förelåg, ansåg jag mig i avvaktan på resultatet av 1951 års utredning rörande beskattningen av motorfordonstrafiken inte böra förorda någon mot underskottet svarande höjning av bilbeskattningen. Vid bedömningen av budgetutfallet för nästa budgetår bör följaktligen utgiftssidan reduceras med motsvarande belopp, vilket kassamässigt sett kommer att tagas i anspråk först under budgetåret 1954/55. Med beaktande av det anförda kan sålunda det riksstatsförslag som nu framlägges sägas vara överbalanserat med $(30 - 7 =) 23$ miljoner kronor.

Utgifterna på driftbudgeten, sådana de nu kan överblickas, slutar på ett belopp av 8 166 miljoner kronor, innebärande en minskning med 2 miljoner kronor i förhållande till statsverkspropositionen. Detta utgör resultatet av å ena sidan utgiftsökningar med tillhoppa 47 miljoner kronor under egentliga statsutgifter, i huvudsak under försvars-, social- och civilhuvudtitlarna, å andra sidan en anslagsminskning för avskrivningar av nya kapitalinvesteringar med 49 miljoner kronor med hänsyn till de definitiva äskandena av bostadsbyggnadsanslagen under kapitalbudgeten.

Beträffande de tillfälliga statsinkomster som ingår i budgeten för nästa budgetår vill jag erinra om mitt uttalande i finansplanen att det knappast var möjligt att mera bestämt ange summan av dessa. Troligen översteg de ej 250 miljoner kronor. Dessa inkomster kunde vägas mot utgifter för jordbruksregleringen och den engångsbelastning på närmare 100 miljoner kronor som folkpensionsreformen medförde under det första budgetåret, då höjningen av folkpensionsavgiften ännu ej verkade med full kraft. I detta hänseende vill jag nu erinra om att det för jordbruksregleringen erforderliga subventionsbeloppet för nästa budgetår nedbringas med omkring 70 miljoner kronor i förhållande till vad som utgått under budgetåret 1952/53.

I följande sammanställning redovisas den sedvanliga översikten av inkomster och utgifter å driftbudgeten.

Driftbudgeten

Miljoner kronor

Budgetår	Inkomster	Utgifter	Över- eller underskott	Reservationsmedelsförbrukning	Verkligt över- eller underskott
1950/51.....	5 821	5 449	¹ + 372	— 175	+ 372
1951/52.....	7 507	6 423	¹ + 1 084	+ 138	+ 1 084
1952/53 enl. riksstaten....	8 391	7 220	+ 1 171	— 100	+ 1 071
» stv.prop. 1953	8 045	7 577	+ 468	— 200	+ 268
ny beräkning....	7 925	² 7 775	³ + 150	— 100	+ 50
1953/54 enl. stv. prop.....	8 168	8 168	—	— 50	— 50
ny beräkning....	8 159	8 166	— 7	— 50	— 57

Såsom av det anförda framgår skiljer sig icke budgetförslaget för 1953/54 sådant det nu kan överblickas till sin karaktär från det som framlades i statsverkspropositionen. Balans råder praktiskt taget mellan inkomster och utgifter på driftbudgeten. Lånemedelsbehovet på kapitalbudgeten får täckas genom upplåning i stället för som under de närmast föregående budgetåren delvis eller helt genom ianspråktagande av överskott på driftbudgeten. Såsom jag närmare utvecklade i finansplanen har det vid uppgörandet av budgeten för nästa budgetår syntts lämpligast att låta en konjunkturbild med de drag som är karakteristiska för dagsläget bilda utgångspunkten. För denna situation, som kännetecknas av ett mera normaliserat ekonomiskt klimat och samhällsekonomisk balans, har den finanspolitiska målsättningen varit att hålla balans mellan driftbudgetens inkomster och utgifter. Budgetutfallet, såväl beträffande drift- som kapitalbudgeten, kommer självfallet att bli beroende av den fortsatta konjunkturutvecklingen. Antaget att dagens konjunkturläge blir i huvudsak bestående under det framförliggande året bör man sålunda kunna räkna med ett balanserat utfall av driftbudgeten för 1953/54. Detta förutsätter emellertid att några mera betydande anslagsökanden på tilläggsstat icke framkommer. Något utrymme härför inom nuvarande inkomstram föreligger icke.

Skulle emellertid en mera långtgående dämpning av konjunkturen inträda med klart depressiva tendenser inom olika delar av näringslivet, måste man räkna med att den nu framlagda budgeten i själva verket kommer att bli underbalanserad. Såsom jag i finansplanen närmare utvecklat, ligger dock en dylik utveckling i linje med de krav som i ett sådant läge måste ställas på utformningen av statsmakternas ekonomiska politik. Finanspolitiken bör då aktivt inriktas på att via en underbalansering av budgeten stimulera efterfrågan i samhället. Å andra sidan bör man, såsom jag i det föregående betonat, räkna med risker för att nya inflationistiska spänningar kan uppkom-

¹ Reservationsmedelsförändringar under äldre anslag inräknade.

² Därav riksstat 7 220, tilläggsstater I och II 443 samt överskridanden 113 mkr.

³ Exkl. indragna reservationer.

ma. Särskild uppmärksamhet kräver här utvecklingen under sommarmånaderna, varunder man inte kan utesluta möjligheten av översysselsättning inom vissa branscher, exempelvis på byggnadsområdet. Skulle tendenser till en uppflammande inflationskonjunktur ånyo framträda måste detta givetvis få sina konsekvenser för den allmänna uppläggningspolitiken och för realiserandet av 1953/54 års budget. Visserligen är, såsom jag understrukt i finansplanen, möjligheterna begränsade att snabbt anpassa de finanspolitiska åtgärderna till de kostnader som kan inträda i den ekonomiska utvecklingen. Vissa möjligheter till modifiering av den statliga utgiftsramen, särskilt på investeringsområdet, föreligger dock. Naturligtvis kan det även tänkas att åstadkomma en förnyad överbalansering av driftbudgeten genom åtgärder på inkomstsidan. Vad utgiftssidan beträffar uttalade jag redan i finansplanen, att det ansetts önskvärt att skapa förutsättningar för en viss flexibilitet i handhavandet av den statliga verksamheten. För den händelse den ekonomiska utvecklingen skulle gå i riktning mot en tillspetsad högkonjunktur med inflationistiska spänningar har planer sålunda gjorts upp för en viss begränsning av investeringarna på kapitalbudgeten och av medelstilldelningen på driftbudgeten för vissa ändamål av investeringsliknande natur, i huvudsak på försvarets, vägväsendets och jordbrukets område. Jag vill erinra om att de på drift- och kapitalbudgeten upptagna anslagsbeloppen i några fall anpassats så att de rymmer vissa marginaler för en utökning av verksamheten utöver den omfattning som i dagens läge befunnits lämplig. I den mån konjunkturläget icke ger anledning till att taga dessa marginaler i anspråk, kan sålunda budgetutfallet förutses komma att visa behållningar på några av riksstatsanslagen.

I anslutning till den redogörelse för budgetläget som jag nu lämnat vill jag även något beröra frågan om de automatiska utgiftsökningarna. Dessa har påkallat ökad uppmärksamhet under senare år vid bedömningen av den statsfinansiella utvecklingen. Tidigare inom finansdepartementet verkställda överslagsberäkningar har tytt på att man har att räkna med relativt betydande kostnadsökningar av ifrågavarande karaktär. Såsom framhölls i finansplanen kan de automatiska anslagsökningarna för budgetåret 1953/54 uppskattas till cirka 470 miljoner kronor. Denna avsevärda stegring sammanhänger emellertid till betydande del med inträdda förskjutningar i pris- och inkomstnivån. För de närmast följande budgetåren torde man icke ha att räkna med belopp av denna storleksordning. Jag har emellertid funnit det angeläget att låta verkställa en mera ingående undersökning av de automatiska anslagsstegringar som kan förutses i statens verksamhet på skilda områden under de närmaste budgetåren. Jag har därför med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndigande den 16 januari i år tillkallat en särskild utredningsman, f. d. överståthållaren T. Nothin, med uppdrag att verkställa ifrågavarande utredning. Syftet med undersökningen är att fastslå omfattningen av de av statsmakterna gjorda åtagandena på längre sikt eller med andra ord att redovisa de finansiella konsekvenserna av statsmakternas redan fattade beslut. Utredningen bedrivs nu med sådan skyndsamhet att dess resultat

kan väntas föreligga inom några månader. Utredningsresultaten kommer därför att kunna beaktas vid arbetet med uppgörandet av budgetförslaget för budgetåret 1954/55 och att tjäna som ett underlag vid en planering av den statsfinansiella utvecklingen på längre sikt. Det är min avsikt att lämna en redogörelse för den verkställda utredningen i samband med framläggandet av statsverkspropositionen till 1954 års riksdag.

I anslutning till vad jag i det föregående nämnt torde den å riksstatens inkomstsida under delrubriken tullar och acciser uppförda bevillningen Accis å margarin och vissa andra fettvaror böra utgå och i stället under samma delrubrik upptagas en ny bevillning, nämligen Införselavgift och accis å fettvaror m. m.

En sammanställning över de förändringar av inkomsterna och utgifterna å driftbudgeten för nästa budgetår, som i enlighet med vad i det föregående anförts föreligger i förhållande till beräkningarna i statsverkspropositionen, har såsom bilaga fogats till statsrådsprotokollet i ärendet.

Jag torde därefter få framlägga förslag rörande grunderna för uttagande av preliminär skatt för inkomst under nästa budgetår. Beträffande procenttalet för nästkommande budgetårs *förre* hälft vill jag erinra om att detta procenttal — jämlikt stadgande i 12 § förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt — skall bestämmas till samma tal som gällt för innevarande budgetårs senare hälft d. v. s. till 110. Vad åter angår nästkommande budgetårs *senare* hälft, för vilken tid procenttalet icke är i förväg bundet, förordar jag, att för fysiska personer, oskifta dödsbon och familjestiftelser den statliga inkomstskatt, som skall ingå i den preliminära skatten för budgetåret 1953/54, likaledes uttages med 110 procent av grundbeloppet.

Beträffande den slutliga inkomstskatten på grund av 1953 års taxering vill jag erinra om att denna skatt — jämlikt bestämmelserna i 12 § förordningen om statlig inkomstskatt — automatiskt utgår efter enahanda procenttal av grundbeloppen som gällt med avseende å motsvarande preliminära skatt för kalenderåret 1952.

Bestämmelserna angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker har brukat av riksdagen antagas endast för ett år i sänder och gäller för närvarande, enligt förordningen den 29 februari 1952 (nr 63), till utgången av juni 1953.

De nuvarande skattesatserna för omsättningsskatten vid systembolagens inköp av spritdrycker fastställdes vid 1950 års riksdag (höstsessionen). Efter förslag av Kungl. Maj:t (prop. nr 255) i anledning av det förändrade ekonomiska läget höjdes i samband med vissa andra skärpningar på den indirekta beskattningens område grundavgiften från 9 till 11 kronor för liter och procentavgiften från 60 till 80 procent med tillämpning från och med den 1 december 1950.

Omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker bör utgå enligt de nu gällande bestämmelserna även under nästa budgetår. I enlighet härmed bör giltighetstiden för 1923 års förordning förlängas intill utgången av juni 1954.

I anslutning till vad departementschefen sålunda anfört har Kungl. Maj:t i propositionen nr 227 föreslagit riksdagen att *dels* besluta, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall ingå i preliminär skatt för hela budgetåret 1953/54 med 110 procent av grundbeloppet, *dels ock* upptaga inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1953/54 enligt en vid statsrådsprotokollet såsom Bihang A fogad specifikation. Denna specifikation överensstämmer med statsverkspropositionens förslag till beräkning av bevillningarna med undantag av att i specifikationen inkomsterna å följande inkomstitlar beräknats sålunda:

	Kronor
Bensinskatt	410 000 000
Varuskatt	260 000 000
Införselavgift och accis å fettvaror m. m.	54 000 000
Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag	16 000 000

Sammanfattningsvis må anföras, att de sålunda i propositionen nr 227 föreslagna beräkningarna av bevillningarna i förhållande till statsverkspropositionens beräkningar innebär en sammanlagd höjning av 35 miljoner kronor.

Utskottet.

I proposition nr 227 har Kungl. Maj:t föreslagit, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall ingå i preliminär skatt för hela budgetåret 1953/54 med 110 procent av grundbeloppet. Vidare har Kungl. Maj:t i samma proposition föreslagit riksdagen till antagande förslag att bestämmelserna angående omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker skall erhålla fortsatt giltighet under nästa budgetår ävensom förslag att lagstiftningen om investeringsavgift skall kompletteras med bestämmelser i syfte att förhindra att skattskyldig genom omläggning av redovisningsår skall kunna förskaffa sig en lättnad i beskattningen som eljest icke skolat tillkomma honom. Slutligen har Kungl. Maj:t avgivit förslag till beräkning av bevillningarna för budgetåret 1953/54.

De i proposition nr 227 framlagda beräkningarna av inkomster och utgifter å driftbudgeten för budgetåret 1953/54 utvisar endast mindre avvikelser i förhållande till beräkningarna i statsverkspropositionen. På inkomstsidan redovisas en nettominskning med 9 miljoner kronor och på utgiftsidan en nettominskning med i runt tal 2 miljoner kronor. Härigenom upp-

kommer ett underskott å driftbudgeten med 7 miljoner kronor. Dessa beräkningar grundas bland annat på förutsättningen att riksdagen antager de förslag, som framlagts i proposition nr 196 rörande omläggning av det nuvarande accis- och clearingsystemet för stöd åt den inhemska smörproduktionen och oljeväxtodlingen. I betänkande nr 54 har bevillningsutskottet tillstyrkt bifall till dessa förslag. Å andra sidan har i proposition nr 227 icke tagits hänsyn till att underskottet å riksgäldsfonden för nästa budgetår skall upptagas med ett 20 miljoner kronor högre belopp än som angivits i statsverkspropositionen, vilket alltså medför att underskottet å driftbudgeten kommer att i motsvarande mån öka.

Beräkningen av bevillningarna utvisar i förhållande till statsverkspropositionen en nettoökning med 35 miljoner kronor. Därvid har inkomsten av skatt å inkomst och förmögenhet m. m. upptagits med oförändrat 4 000 miljoner kronor vid en uttagningsprocent av 110.

I de likalydande motionerna I: 499 (av herr Ewerlöf m. fl.) och II: 615 (av herr Hjalmarson m. fl.) har hemställts, att riksdagen, under uttalande av att en statlig budgetpolitik enligt i motionerna angivna riktlinjer bort och bör föras, måtte besluta, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall vad angår senare hälften av budgetåret 1953/54 ingå i preliminär skatt med 100 procent av grundbeloppet. Jämväl i de likalydande motionerna I: 500 (av herr Ohlon m. fl.) och II: 616 (av herr Ohlin m. fl.) har yrkats, att uttagningsprocenten för senare hälften av budgetåret 1953/54 skall vara 100.

Enligt gällande bestämmelser skall procenttalet för den statliga inkomstskattens uttagande vara detsamma under helt kalenderår. Då sagda procenttal för senare hälften av löpande budgetår är 110 tillstyrker utskottet, att samma uttagningsprocent bestämmes för förra hälften av budgetåret 1953/54.

Beträffande uttagningsprocenten för senare hälften av budgetåret 1953/54 anser utskottet med hänsyn till det beräknade budgetutfallet, att sagda procenttal i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag bör fastställas till 110. Vad angår motionerna I: 499 och II: 615 samt I: 500 och II: 616 finner utskottet de i desamma framförda synpunkterna icke vara av beskaffenhet att förändra ett annat bedömande än det av utskottet nyss angivna. I motionerna I: 499 och II: 615 har vidare uttalanden gjorts rörande riksdagens budgetarbete. Då frågan om formerna för riksdagens behandling av ärenden angående riksstaten icke faller inom bevillningsutskottets kompetensområde, saknar utskottet anledning att ingå på en behandling av spörsmålet. På anförda skäl avstyrker utskottet motionerna I: 499 och II: 615 samt I: 500 och II: 616.

I de likalydande motionerna I: 158 (av herrar Ola Persson och Öhman) samt II: 211 (av herrar Holmberg och Hagberg i Stockholm) har yrkats en höjning av den statliga inkomstskatten för svenska aktiebolag m. fl. från 40 till 50 procent av den beskattningsbara inkomsten. Utskottet, som ej funnit anledning till erinran mot grunderna för de i proposition nr 227 gjorda

inkomstberäkningarna i förevarande del, finner sig icke böra biträda ifrågasvarande motionsyrkande. Utskottet avstyrker alltså nämnda motioner.

I sammanhanget har utskottet jämväl behandlat motionen II: 252 (av herr Lundberg), vari yrkats skyndsam utredning om införande av en särskild och starkt progressiv skatt för täckande av försvarsutgifterna. Något aktuellt behov av en sådan utredning finner utskottet icke föreligga. Utskottet avstyrker fördenskull motionen II: 252.

Rörande kvarlåtenskapsskatten föreligger till behandling ett flertal motioner. Sålunda yrkas i de likalydande motionerna I: 10 (av herr Ewerlöf m. fl.) och II: 17 (av herr Hjalmarson m. fl.) samt i de likalydande motionerna I: 288 (av herr Ohlon m. fl.) och II: 364 (av herr Ohlin m. fl.) att kvarlåtenskapsskatten skall avskaffas med utgången av innevarande budgetår; i de båda sistnämnda motionerna förordas därjämte utredning om en moderat höjning av arvslotsbeskattningen. I de likalydande motionerna I: 37 (av herr Gustaf Elofsson m. fl.) samt II: 48 (av herrar Johansson i Norrfors och Carlsson i Bakeröd) hemställs om skrivelse till Kungl. Maj:t med begäran om utredning och förslag om kvarlåtenskapsskattens avskaffande och eventuellt som kompensation härför en skärpning av arvsskatten på större förmögenheter. Här omnämnda motionsyrkanden överensstämmer — bortsett från förskjutningen i tiden — med motionsyrkanden angående kvarlåtenskapsskatten som framställdes vid 1952 års riksdag och på hemställan av 1952 års bevillningsutskott i dess betänkande nr 50 av riksdagen lämnades utan åtgärd. Några nya synpunkter av betydelse har icke framförts i de nu föreliggande motionerna. Under erinran om den höjning av skattepliktsgränsen från 30 000 kronor till 50 000 kronor och den därmed sammanhängande justeringen av skatteskalen, som genomfördes vid 1952 års riksdag och trädde i kraft den 1 januari 1953, vill utskottet uttala, att förutsättningarna för kvarlåtenskapsbeskattningen icke undergått sådana förändringar, som kan motivera ett annat ställningstagande än som intogs av riksdagen föregående år. Utskottet kan därför icke tillstyrka vare sig att kvarlåtenskapsskatten avskaffas eller att frågan därom göres till föremål för utredning. I enlighet härmed avstyrker utskottet motionerna I: 10 och II: 17, motionerna I: 37 och II: 48 samt motionerna I: 288 och II: 364.

Till behandling i detta betänkande har utskottet jämväl upptagit tidigare ej behandlade motioner inom området för de skattepolitiska åtgärder som vidtagits i konjunkturdämpande syfte.

Vad först angår investeringsavgiften föreligger flera motionsyrkanden om dess upphävande. Sålunda yrkas i de vid riksdagens början väckta likalydande motionerna I: 167 (av herr Ewerlöf m. fl.) och II: 202 (av herr Hjalmarson m. fl.) att förordningen om investeringsavgift skall omedelbart upphöra att gälla. I de likalydande motionerna I: 18 (av herr Lindblom m. fl.) och II: 28 (av herr Ohlin m. fl.) har framställts yrkande av innebörd att investeringsavgiften skall avskaffas såvitt avser beskattnings-

året 1953. Yrkande av samma innebörd har jämväl framställts i motionen II: 18 (av herr Lundberg) dock med det tillägget att handeln skall befrias från investeringsavgift jämväl för beskattningsåret 1952. I motionerna har understrukits konjunkturläget förändring i depressiv riktning samt investeringsavgiftens hindrande inverkan på kostnadssänkande rationaliseringar inom näringslivet. I motionen II: 18 har därjämte framhållits, att investeringsavgiften drabbat handeln särskilt hårt.

I de ovannämnda likalydande motionerna I: 167 och II: 202 ävensom i de likalydande motionerna I: 165 (av herrar Näslund och Söderquist) samt II: 205 (av herr Åqvist m. fl.) har yrkats att bestämmelserna om begränsning av rätten till fri lagervärdering skall omedelbart upphöra att gälla.

Motionsyrkanden om avskaffande av såväl investeringsavgiften som begränsningen av rätten till fri lagervärdering behandlades av riksdagen vid dess höstsession föregående år. På hemställan av 1952 års bevillningsutskott i betänkande nr 60 lämnades avsedda yrkanden utan åtgärd. I nämnda betänkande uttalade utskottet bland annat att beträffande såväl inskränkningen av rätten till fri lagervärdering som investeringsavgiften det syntes böra anstå med en omprövning av dessa åtgärder till det tillfälle — som måhända kunde inställa sig redan under våren 1953 — då större klarhet vunnits om konjunkturutvecklingen än som för det dåvarande vore fallet.

I proposition nr 227 har lämnats en statsverkspropositionen kompletterande redogörelse för det ekonomiska läget och den ekonomiska politiken. Därvid har departementschefen framhållit att den grundsyn på den ekonomiska politikens allmänna inriktning som angivits i statsverkspropositionen allttjämt vore bärande och att det till och med kunde vara motiverat att nu hävda kraven på en fortsatt restriktiv politik med något större styrka än fallet var vid årsskiftet. Någon uppmjukning av den nuvarande restriktiva politiken kunde därför för närvarande icke ifrågakomma. I sammanhanget har departementschefen närmare uppehållit sig vid de skattepolitiska åtgärder som vidtagits i konjunkturdämpande syfte. Beträffande investeringsavgiften har departementschefen framhållit, att mot bakgrunden av rådande utsikter för översysselsättning på arbetsmarknaden och de samhällsekonomiska risker som är förbundna därmed det icke kan vara tillrådligt att genom ett slopande av investeringsavgiften för innevarande beskattningsår stimulera till en ytterligare ökad sysselsättning på investeringsområdet under den stundande sommaren med därav följande tendenser till inflationistiska spänningar. Med erinran att investeringsavgiftens verkan, till följd av avgiftens konstruktion, i betydelsefulla hänseenden steg för steg kommer att minskas under höstens lopp har departementschefen uttalat, att detta kan anses som en lämplig företeelse inför avgiftens upphörande vid årsskiftet. I fråga om de tillfälliga bestämmelserna om begränsning i rätten till fri lagervärdering har departementschefen uttalat sin avsikt att, om det vid tiden för riksdagens höstsession visat sig att tendenser till spekulativ lagerhållning ej förekommit, föreslå att ifrågavarande bestämmelser skall upphävas för år 1953.

Utskottet finner av det i propositionen nr 227 redovisade materialet framgå, att några avgörande skäl för en ändring i den hittills förda ekonomiska politiken icke är för handen. Såsom i propositionen framhållits torde det enligt utskottets mening ur samhällsekonomisk synpunkt alltjämt vara motiverat att investeringsavgiften bibehålles. Beträffande bestämmelserna om inskränkning i rätten till fri lagervärdering delar utskottet den i propositionen intagna ståndpunkten att ifrågavarande beredskapslagstiftning bibehålles i avvaktan på den omprövning av behovet av densamma som torde komma att ske under höstens lopp. I enlighet med det anförda avstyrker utskottet motionerna I: 18 och II: 28, motionerna I: 165 och II: 205, motionerna I: 167 och II: 202 samt motionen II: 18.

I de likalydande motionerna I: 166 (av herrar Näslund och Söderquist) samt II: 206 (av herr Äqvist m. fl.) har framställts yrkande om sådan ändring av de tillfälliga varulagervärderingsreglerna att skattskyldig skall medgivas rätt att såsom jämförelselager välja lagret antingen vid 1951 eller 1952 års utgång. Jämväl denna fråga var föremål för riksdagens prövning föregående år i anledning av väckta motioner. På hemställan av 1952 års bevillningsutskott i ovannämnda betänkande nr 60 lämnades motionerna utan åtgärd. I nämnda betänkande anförde utskottet rörande den ifrågasatta valfriheten bland annat att densamma skulle innebära en sådan väsentlig uppmjukning av lagstiftningen att denna i betydande omfattning skulle förlora sin effekt. Då något skäl för ett annat bedömande av ifrågavarande spörsmål icke nu föreligger, kan utskottet icke förorda den av motionärerna föreslagna ändringen. Utskottet avstyrker alltså motionerna I: 166 och II: 206.

Mot de i proposition nr 227 framlagda författningsförslagen har utskottet icke funnit anledning till erinran. Utskottet har ej heller något att erinra mot de av departementschefen i samma proposition gjorda inkomstberäkningarna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen måtte, i anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 227 framlagda förslag angående skatteprocenten samt med avslag å de likalydande motionerna I: 499 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 615 av herr Hjalmarson m. fl. ävensom de likalydande motionerna I: 500 av herr Ohlon m. fl. och II: 616 av herr Ohlin m. fl., besluta, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall ingå i preliminär skatt för hela budgetåret 1953/54 med 110 procent av grundbeloppet;

B) att riksdagen måtte antaga det vid proposition nr 227 fogade förslaget till förordning om fortsatt giltighet av för-

ordningen den 8 juni 1923 (nr 155) angående omsättnings- och utskänkningskatt å spritdrycker;

C) att riksdagen måtte, med avslag å de likalydande motionerna I: 18 av herr Lindblom m. fl. och II: 28 av herr Ohlin m. fl. om upphävande av förordningen om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift), de likalydande motionerna I: 167 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 202 av herr Hjalmarson m. fl., sistnämnda motioner i vad de avser upphävande av förordningen om särskild avgift vid vissa investeringar, ävensom motionen II: 18 av herr Lundberg om avskaffande av investeringsavgiften, antaga det vid proposition nr 227 fogade förslaget till förordning med bestämmelser om taxering till investeringsavgift i vissa fall;

D) 1) att de likalydande motionerna I: 10 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 17 av herr Hjalmarson m. fl. om avskaffande av kvarlåtenskapsskatten icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd,

2) att de likalydande motionerna I: 288 av herr Ohlon m. fl. och II: 364 av herr Ohlin m. fl. om avskaffande av kvarlåtenskapsskatten icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd,

3) att de likalydande motionerna I: 37 av herr Gustaf Elofsson m. fl. samt II: 48 av herrar Johansson i Norrfors och Carlsson i Bakeröd om avskaffande av kvarlåtenskapsskatten icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

E) 1) att de likalydande motionerna I: 165 av herrar Näslund och Söderquist samt II: 205 av herr Åqvist m. fl. om upphävande av förordningen med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt ävensom de likalydande motionerna I: 167 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 202 av herr Hjalmarson m. fl. i vad motionerna avser upphävande av nämnda förordning icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd,

2) att de likalydande motionerna I: 166 av herrar Näslund och Söderquist samt II: 206 av herr Åqvist m. fl. om ändrad lydelse av 1 § i förordningen med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

F) 1) att motionen II: 252 av herr Lundberg om införande av en särskild och starkt progressiv skatt för täckande

av försvarsutgifterna icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd,

2) att de likalydande motionerna I: 158 av herrar Ola Persson och Öhman samt II: 211 av herrar Holmberg och Hagberg i Stockholm om höjning av den statliga inkomstskatten för svenska aktiebolag m. fl. icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

G) att bevillningarna för budgetåret 1953/54 måtte beräknas sålunda:

	Kronor	Kronor
Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	4 000 000 000	
Kupongskatt	5 000 000	
Utskiftningsskatt och ersättnings-skatt	1 000 000	
Skogsvårdsavgifter	7 800 000	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.....	300 000	
Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt	70 000 000	
Lotterivinstskatt	36 000 000	
Omsättnings- och expediti- stämplor m. m.	<u>60 000 000</u>	4 180 100 000
Automobilskattemedel:		
Fordonsskatt	200 000 000	
Bensinskatt	<u>410 000 000</u>	610 000 000
Tullar och acciser:		
Tullmedel	350 000 000	
Varuskatt	260 000 000	
Införelavgift och accis å fett- varor m. m.	54 000 000	
Skatt å kaffe	17 000 000	
Tobaksskatt	650 000 000	
Brännvinstillverkningskatt.....	25 000 000	
Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag	16 000 000	
Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag	34 000 000	
Omsättnings- och utskänkings- skatt å spritdrycker.....	650 000 000	

Omsättnings- och utskänkings- skatt å vin	50 000 000	
Maltdrycksskatt	80 000 000	
Skatt å läskedrycker	35 000 000	
Statlig nöjesskatt	55 000 000	
Skatt å elektrisk kraft	35 000 000	2 311 000 000
Postverket (överskott)		10 000 000

Stockholm den 19 maj 1953.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från första kammaren: herrar Sjödahl, Heüman, Franzon, Gustaf Elofsson, Spetz, Velander, Ramberg, Söderquist, Damström och Patrick Nilsson*; samt

från andra kammaren: herrar Olsson i Gävle, Kristensson i Osby, Orgård, Hagberg i Malmö, Sjölin, Brandt, Allard, Kärrlander, Vigelsbo och Anderson i Sundsvall.

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.

Reservationer:

I) av herrar *Gustaf Elofsson, Patrick Nilsson* och *Vigelsbo*, vilka ansett, att utskottets hemställan under punkten D 3) bort ha följande lydelse:

»3) att riksdagen måtte med bifall till de likalydande motionerna I: 37 av herr Gustaf Elofsson m. fl. samt II: 48 av herrar Johansson i Norrfors och Carlsson i Bakeröd i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville låta verkställa utredning angående avskaffande av kvarlåtenskapsskatten och eventuellt som kompensation härför en skärpning av arvsskatten på större förmögenheter ävensom för riksdagen framlägga de förslag, som må av utredningen föranledas;»

II) av herrar *Velander* och *Hagberg* i Malmö, vilka ansett, att utskottet bort hemställa:

»A) att riksdagen, med förklarande att Kungl. Maj:ts i proposition nr 227 framlagda förslag angående skatteprocen-

ten icke kunnat av riksdagen oförändrat antagas samt med bifall till de likalydande motionerna I: 499 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 615 av herr Hjalmarson m. fl., måtte, under uttalande av att en statlig budgetpolitik enligt i motionerna angivna riktlinjer bort och bör föras, besluta, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall ingå i preliminär skatt för förra hälften av budgetåret 1953/54 med 110 procent av grundbeloppet och för senare hälften av samma budgetår med 100 procent av grundbeloppet,

samt att de likalydande motionerna I: 500 av herr Ohlon m. fl. och II: 616 av herr Ohlin m. fl. måtte anses besvarade genom vad utskottet ovan hemställt;

B) att riksdagen — — — (= utskottet s. 35 rad 2 nedifrån — s. 36 rad 2 uppifrån) — — — å spritdrycker;

C) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 18 av herr Lindblom m. fl. och II: 28 av herr Ohlin m. fl. samt de likalydande motionerna I: 167 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 202 av herr Hjalmarson m. fl., sistnämnda motioner i vad de avser upphävande av förordningen om särskild avgift vid vissa investeringar, ävensom i anledning av motionen II: 18 av herr Lundberg, *dels* avslå det vid proposition nr 227 fogade förslaget till förordning med bestämmelser om taxering till investeringsavgift i vissa fall, *dels ock* antaga följande

Förslag

till

förordning angående upphävande av förordningen den 14 december 1951 (nr 794) om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift).

Härigenom förordnas, att förordningen den 14 december 1951 (nr 794) om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift) upphäves från och med ingången av år 1953, dock att förordningen fortfarande skall gälla i fråga om 1953 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1953.

D) 1) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 10 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 17 av herr Hjalmarson m. fl. antaga följande

Förslag

till

förordning om upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt.

Härigenom förordnas, att förordningen den 26 juli 1947 om kvarlåtenskapsskatt (nr 581) skall upphöra att gälla med utgången av juni månad 1953.

---

2) att de likalydande motionerna I: 288 av herr Ohlon m. fl. och II: 364 av herr Ohlin m. fl. om avskaffande av kvarlåtenskapsskatten måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd;

3) att de likalydande motionerna I: 37 av herr Gustaf Elofsson m. fl. samt II: 48 av herrar Johansson i Norrfors och Carlsson i Bakeröd om avskaffande av kvarlåtenskapsskatten måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd;

E) 1) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 167 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 202 av herr Hjalmarson m. fl., i vad motionerna avser upphävande av förordningen med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt, ävensom de likalydande motionerna I: 165 av herrar Näslund och Söderquist samt II: 205 av herr Åqvist m. fl. antaga följande

Förslag

till

förordning angående upphävande av förordningen den 19 december 1952 (nr 755) med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt.

Härigenom förordnas, att förordningen den 19 december 1952 (nr 755) med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt skall omedelbart upphöra att gälla.

---

2) att de likalydande motionerna I: 166 av herrar Näslund och Söderquist samt II: 206 av herr Åqvist m. fl. om ändrad lydelse av 1 § i förordningen med bestämmelser om

värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

F) 1) att motionen — — — (= utskottet s. 36 rad 2 nedifrån — s. 37 rad 7 uppifrån) — — — riksdagens åtgärd;

G) att bevillningarna för budgetåret 1953/54 måtte beräknas sålunda:

	Kronor	Kronor
Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	3 900 000 000	
Kupongskatt	5 000 000	
Utskiftningsskatt och ersättnings-skatt	1 000 000	
Skogsvårdsavgifter	7 800 000	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.....	300 000	
Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt	50 000 000	
Lotterivinstskatt	36 000 000	
Omsättnings- och expediti- stämplor m. m.	60 000 000	4 060 100 000

Automobilskattemedel: — — — (= utskottet s. 37 rad 17 nedifrån — s. 38 rad 7 uppifrån) — — — 10 000 000»

III) av herrar *Spetz, Söderquist, Kristensson* i Osby, *Sjölin* och *Anderson* i Sundsvall, vilka ansett, att utskottet bort hemställa:

»A) att riksdagen måtte, med förklarande att Kungl. Maj:ts i proposition nr 227 framlagda förslag angående skatteprocenten icke kunnat av riksdagen oförändrat antagas samt med bifall till de likalydande motionerna I: 500 av herr Ohlon m. fl. och II: 616 av herr Ohlin m. fl., besluta, att statlig inkomstskatt för skattskyldiga, som avses i 10 § 1 mom. förordningen om statlig inkomstskatt, skall ingå i preliminär skatt för förra hälften av budgetåret 1953/54 med 110 procent av grundbeloppet och för senare hälften av samma budgetår med 100 procent av grundbeloppet, samt att de likalydande motionerna I: 499 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 615 av herr Hjalmarson m. fl. måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd;

B) att riksdagen — — — (= utskottet s. 35 rad 2 nedifrån — s. 36 rad 2 uppifrån) — — — å spritdrycker;

C) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 18 av herr Lindblom m. fl. och II: 28 av herr Ohlin m. fl. ävensom i anledning av de likalydande motionerna I: 167 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 202 av herr Hjalmarson m. fl., sistnämnda motioner i vad de avser upphävande av förordningen om särskild avgift vid vissa investeringar, samt motionen II: 18 av herr Lundberg, *dels* avslå det vid proposition nr 227 fogade förslaget till förordning med bestämmelser om taxering till investeringsavgift i vissa fall, *dels* ock antaga följande

Förslag

till

förordning angående upphävande av förordningen den 14 december 1951 (nr 794) om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift).

Härigenom förordnas, att förordningen den 14 december 1951 (nr 794) om särskild avgift vid vissa investeringar (investeringsavgift) upphäves från och med ingången av år 1953, dock att förordningen fortfarande skall gälla i fråga om 1953 års taxering samt i fråga om eftertaxering för år 1953.

D) 1) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 10 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 17 av herr Hjalmarson m. fl. samt de likalydande motionerna I: 288 av herr Ohlon m. fl. och II: 364 av herr Ohlin m. fl., sistnämnda motioner i vad de avser upphävande av förordningen om kvarlåtenskapsskatt, antaga följande

Förslag

till

förordning om upphävande av förordningen den 26 juli 1947 (nr 581) om kvarlåtenskapsskatt.

Härigenom förordnas, att förordningen den 26 juli 1947 om kvarlåtenskapsskatt (nr 581) skall upphöra att gälla med utgången av juni månad 1953.

2) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 288 av herr Ohlon m. fl. och II: 364 av herr Ohlin m. fl. i vad motionerna avser utredning om en mo-

derat höjning av arvslottsbekattningen, i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om sådan utredning samt om framläggande för riksdagen av de förslag utredningen kan föranleda;

3) att de likalydande motionerna I: 37 av herr Gustaf Elofsson m. fl. samt II: 48 av herrar Johansson i Norrfors och Carlsson i Bakeröd om avskaffande av kvarlåtenskapskatten måtte, i den mån de icke kan anses besvarade genom vad utskottet ovan hemställt, av riksdagen lämnas utan åtgärd;

E) 1) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 165 av herrar Näslund och Söderquist samt II: 205 av herr Åqvist m. fl. ävensom de likalydande motionerna I: 167 av herr Ewerlöf m. fl. och II: 202 av herr Hjalmarson m. fl., sistnämnda motioner i vad de avser upphävande av förordningen med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt, antaga följande

Förslag

till

förordning angående upphävande av förordningen den 19 december 1952 (nr 755) med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt.

Härigenom förordnas, att förordningen den 19 december 1952 (nr 755) med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt skall omedelbart upphöra att gälla.

---

2) att de likalydande motionerna I: 166 av herrar Näslund och Söderquist samt II: 206 av herr Åqvist m. fl. om ändrad lydelse av 1 § i förordningen med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd;

F) 1) att motionen — — — (= utskottet s. 36 rad 2 nedifrån—s. 37 rad 7 uppfifrån) — — — riksdagens åtgärd;

G) att bevillningarna för budgetåret 1953/54 måtte beräknas sålunda:

Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:		
Skatt å inkomst och förmögenhet m. m.....	3 910 000 000	
Kupongskatt	5 000 000	
Utskiftningsskatt och ersättnings-skatt	1 000 000	
Skogsvårdsavgifter	7 800 000	
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter....	300 000	
Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt	60 000 000	
Lotterivinstskatt.....	36 000 000	
Omsättnings- och expediti- stämplor m. m.	60 000 000	4 080 100 000

Automobilskattemedel — — — (= utskottet s. 37 rad 17 nedifrån—s. 38 rad 7 uppifrån) — — — 10 000 000»

IV) av herrar *Spetz, Söderquist, Kristensson* i Osby, *Sjölin* och *Anderson* i Sundsvall, vilka ansett, att därest det i reservationen nr III under punkt E) 1) framlagda förslaget icke skulle vinna riksdagens bifall, utskottets hemställan under punkt E 2) bort ha följande lydelse:

»2) att riksdagen måtte, med bifall till de likalydande motionerna I: 166 av herrar *Näslund* och *Söderquist* samt II: 206 av herr *Aqvist* m. fl., antaga följande

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 1 § förordningen den 19 december 1952 (nr 755) med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt.

Häri genom förordnas, att 1 § förordningen den 19 december 1952 med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt skall erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Ha skattskyldigs tillgångar avsedda för omsättning eller förbrukning i rörelse (varulager) vid utgången av det beskattningsår, för vilket taxering till statlig och kommunal inkomstskatt verkställs av beskattningsnämnd i första instans år 1954, ökat vid jämförelse med varulagret vid utgången av det beskattningsår, som gått till ända före den 1 mars 1953, eller, om den skattskyldige så yrkar, det beskattningsår, som gått till ända närmast före

den 1 mars 1952 (jämförelselagret), skall vid beräkning av nettointäkt av rörelse för förstnämnda beskattningsår gälla vad nedan i denna förordning sägs.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.»
